

Plani Lokal i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Ngurta
Urbane
Bashkia Kavajë
2025-2030

Ky plan u përgatit në kuadër të "Bashki të Forta", projekt i Agjencisë Zvicerane për Bashkëpunim dhe Zhvillim SDC, zbatuar nga Helvetas.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

**Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC**

HELVETAS

TABELA E PËRMBAJTJES

I. HYRJE	4
1.1 NEVOJA PËR HARTIMIN E PLANIT LOKAL TË MENAXHIMIT E INTEGRUAR TË MBETJEVE TË NGURTA URBANE.....	4
II. POLITIKA KOMBËTARE DHE KUADRI LIGJOR ASPEKTET LIGJORE DHE INSTITUCIONALE NE MENAXHIMIT E MBETJEVE	5
2.1 POLITIKAT KOMBËTARE DHE PRINCIPET BAZË TË MENAXHIMIT TË MBETJEVE	5
2.2 ASPEKTETE INSTITUCIONALE TË MENAXHIMIT TË MBETJEVE.....	7
2.2.1 Organizimi në nivel qendror	7
2.2.2 Organizimi në nivel lokal	7
2.3 INSTRUMENTAT PËR MENAXHIMIT E INTEGRUAR TË MBETJEVE NË NIVEL VENDOR.....	8
III. PËRSHKRIMI I SITUATËS SË PËRGJITHSHME	10
3.1 PROFILI I BASHKISË.....	10
3.1.1 Të dhëna demografike	10
3.1.2 Aspektet ekonomike në Bashkinë Kavajë	11
IV. INDIKATORËT E PERFORMANCËS	15
V. PLANIFIKIMI LOKAL I MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE	19
5.1 VIZIONI	19
5.2 OBJEKTIVAT	19
6.2.1 Rrymat e mbetjeve, objekti i planit	19
6.2.2 Zona e Administrimit të Mbetjeve (ZAM) dhe përfituesit e shërbimit të pastrimit	20
5.3 SHËRBIMET E MENAXHIMIT TË MBETJEVE	21
5.3.1 Shërbimet e pastrimit të rrugëve	21
5.3.2 Grumbullimi dhe transporti i mbetjeve	21
5.3.3 Minimizimi i mbetjeve	22
5.4 MENAXHIMI I MBETJEVE VOLUMINOZE DHE NDËRTIMORE.....	23
5.5 SKENARËT E PROPOZUAR PËR SHËRBIMIN E MENAXHIMIT TË MBETJEVE.....	24
5.6 LLOGARITAJ E KOSTOVE PËR SECILIN NGA SKENARËT E PROPOZUAR	25
5.7 KRAHASIMI I KOSTOVE TË SKENARËVE TË PROPOZUAR	39
5.8 POLITIKA E MBULIMIT TË KOSTOS NGA TË ARDHURAT NGA TARIFAT E PASTRIMIT.....	39
5.8.1 Metodologji për mbulimin e kostos	39
5.8.2 Planifikimi i të ardhurave nga tarifa e pastrimit për Skenarin I & II të menaxhimit të mbetjeve ⁴⁰	39
VI. PLANIFIKIMI I FUSHATAVE TË NDËRGJEGJËSIMIT DHE INFORMIMIT TË KOMUNITETIT 42	
VII. RISHIKIMI I PLANIT	43
7.1 MONITORIMI I PLANIT.....	43
VIII. KUADRI LIGJOR DHE INSTITUCIONAL	46
8.1 RREGULLORJA VENDORE	46
8.2 ZBATIMI DHE SANKSIONET.....	47
8.3 PJESËMARRJA E SEKTORIT PRIVAT.....	47
8.4 MBËSHTETJA POLITIKE.....	47
IX. PLAN VEPRIMI	48
9.1 KOMPONENTI: KUADRI LIGJOR DHE INSTITUCIONAL.....	49
9.2 KOMPONENTI: GRUMBULLIMI DHE TRANSPORTIMI I MBETJEVE DHE PASTRIMI I RRUGËVE	49

9.3	KOMPONENTI: NDARJA DHE RICIKLIMI I MBETJEVE	50
9.4	KOMPONENTI: ASPEKTET FINANCIARE	51
9.5	KOMPONENTI: NDËRGJEGJËSIMI PUBLIK DHE EDUKIMI	52

FIGURAT

Figura 1	Hierarkia e menaxhimit të mbetjeve	6
Figura 2	Harta e Bashkisë Kavajë	10
Figura 3	Organigrama e Bashkisë Kavajë.....	11
Figura 4	Grumbullimi i mbetjeve në Bashkinë Kavajë.....	13
Figura 5	Grumbullimi i mbetjeve në Bashkinë Kavajë.....	13
Figura 6	Buxheti i shërbimit të pastrimit në Bashkinë Kavajë	14
Figura 7	Krahasimi i kostove të skenarëve të shërbimit të menaxhimit të mbetjeve në Bashkinë Kavajë	39
Figura 8	Aktorët që mund të përfshihen në operacionet e monitorimit të shërbimit	45

TABELAT

Tabela 1	NJA në Bashkinë Kavajë	10
Tabela 2	Popullsia në Bashkinë Kavajë	10
Tabela 3	Infrastruktura për shërbimin e pastrimit Bashkia Kavajë	12
Tabela 4	Sipërfaqet e përcaktuara për fshirje dhe larje në Bashkinë Kavajë	13
Tabela 5	Niveli tarifës së pastrimit për familjet në Bashkinë Kavajë sipas njësive administrative	14
Tabela 6	Realizimi i të ardhurave dhe mbulimi i kostos së shërbimit të pastrimit në Bashkinë Kavajë	15
Tabela 7	Të dhënat bazë për llogartjen e kostos së skenarit bazë	25
Tabela 8	Kosto operacionale dhe e investimeve për skenarin bazë të ofrimit të shërbimit të mbetjeve	26
Tabela 9	Infrastruktura e llogaritur për ofrimin e skenarit bazë.....	26
Tabela 10	Të dhënat bazë për llogartjen e kostos së Skenarit I	30
Tabela 11	Kosto operacionale dhe e investimeve për skenarin I të ofrimit të shërbimit të mbetjeve	30
Tabela 12	Infrastruktura e llogaritur për ofrimin e skenarit I.....	30
Tabela 13	Të dhënat bazë për llogartjen e kostos së Skenarit II	34
Tabela 14	Kosto operacionale dhe e investimeve për skenarin II të ofrimit të shërbimit të mbetjeve	34
Tabela 15	Infrastruktura e llogaritur për ofrimin e skenarit II.....	34
Tabela 16	Krahasimi i kostove të shërbimit të mbetjeve në Bashkinë Kavajë	39
Tabela 17	Planifikimi të ardhurave dhe mbulimi i kostos së shërbimit nga familjet për tre skenarët sipas tarifës aktuale.....	41
Tabela 18	Planifikimi të ardhurave dhe mbulimi i kostos së shërbimit nga familjet për tre skenarët sipas tarifës së re.....	41
Tabela 19	Model të raportimi ditor për gjendjen e PGM	45

I. HYRJE

1.1 Nevoja për hartimin e Planit Lokal të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Ngurta Urbane

Plani Lokal i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Ngurta Urbane (PLMIMNU) është një dokument planifikimi strategjik, i cili mundëson zbatimin e politikave kombëtare të mbetjeve në nivel lokal, si një dokument/ udhëzues i rëndësishëm për menaxhimin e mbetjeve urbane në Bashkinë Kavajë.

Ky plan mundëson orientimin strategjik për të ardhmen dhe njëkohësisht krijon një qendrim të përbashkët midis aktorëve të ndryshëm për menaxhimin e mbetjeve në nivel lokal. PLMIMNU është më shumë i orientuar në veprime konkrete dhe të detajuara në lidhje me sistemin e grumbullimit, trajtimit, riciklimit, trajtimit final dhe impianteve respektive të trajtimit të mbetjeve.

Qëllimi i PLMIMNU konsiston në sfidën e re që ka bashkia për të ofruar shërbimin e menaxhimit të mbetjeve në të gjithë territorin e saj, duke harmonizuar interesat e të gjithë aktorëve për një menaxhim të qëndrueshëm, duke optimizuar koston e shërbimit kundrejt buxheteve të limituara që ka bashkia, ku do të krahasohen dhe vlerësohen të gjitha opsionet e mundshme si dhe në hartimin e nevojave për investime kapitale për sektorin e menaxhimit të mbetjeve. Gjithashtu plani fokusohet edhe në përcaktimin e metodologjisë për zbatimin e sistemit të monitorimit, si dhe në ngritjen e kapaciteteve brenda bashkisë për zbatimin e planit.

Më konkretisht, ky plan ka si qëllim të mundësojë dhe sigurojë si më poshtë:

- Përputhshmëri me Dokumentin e Politikave Strategjike dhe Planin Kombëtar të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve dhe objektivat e saj: duke kontribuar në zbatimin e politikave kombëtare dhe arritjen e objektivave kombëtare në fushën e mbetjeve
- Opsionet e menaxhimit të mbetjeve: për të mundësuar grumbullimin dhe trajtimin e mbetjeve në përputhje me objektivat kombëtare. Plani identifikon fushat dhe teknologjitë e duhura për minimizimin dhe depozitimin (asgjësimin) final të mbetjeve
- Instrumente institucionale, organizative dhe rregullore: mundëson paraqitje të plotë të kuadrit institucional, organizativ dhe rregullator dhe rekomandon masat për përmirësimin e elementeve përbërës të tij, duke përfshirë ato që kontrollojnë mbetjet në të gjithë sistemin e menaxhimit për të siguruar përputhshmërinë me standardet e menaxhimit të mbetjeve
- Nevojat financiare për investime: duke përshkruar dhe argumentuar nevojat financiare dhe nevojën për investime për zbatimin e skemave të grumbullimit dhe trajtimit të mbetjeve
- Burime financiare për investime: duke krijuar një klimë të favorshme për sigurimin e fondeve qeveritare për mbetjet sikurse dhe fonde nga institucione ndërkombëtare.

Viti 1994 shënoi momentin kur autoritetet lokale ju deleguan shërbimet e menaxhimit të mbetjeve dhe shërbime të tjera pastrimi, duke i bërë këto të fundit përgjegjëse për Menaxhimin e tyre dhe njëkohësisht, duke u siguruar financimin nga qeverisja qendrore me anë të "granteve të pakushtëzuara". Hartimi i planit vendor nga Njësitë e Vet-qeverisjes vendore është një detyrim ligjor i përcaktuar nga **Ligji i ri nr.10 463, datë 22.09.2011 "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve" i amenduar**, ku në nenin 12, pika 2 citohet: "*Çdo njësi e qeverisjes vendore apo grup njësisish të qeverisjes vendore harton planin vendor të menaxhimit të integruar të mbetjeve për territorin që ka nën juridiksion, në përputhje me planin kombëtar dhe planin rajonal të menaxhimit të integruar të mbetjeve dhe me kërkesat e nenit 10 të këtij ligji*".

II. POLITIKA KOMBËTARE DHE KUADRI LIGJOR ASPEKTET LIGJORE DHE INSTITUCIONALE NE MENAXHIMIN E MBETJEVE

2.1 Politikat kombëtare dhe principet bazë të menaxhimit të mbetjeve

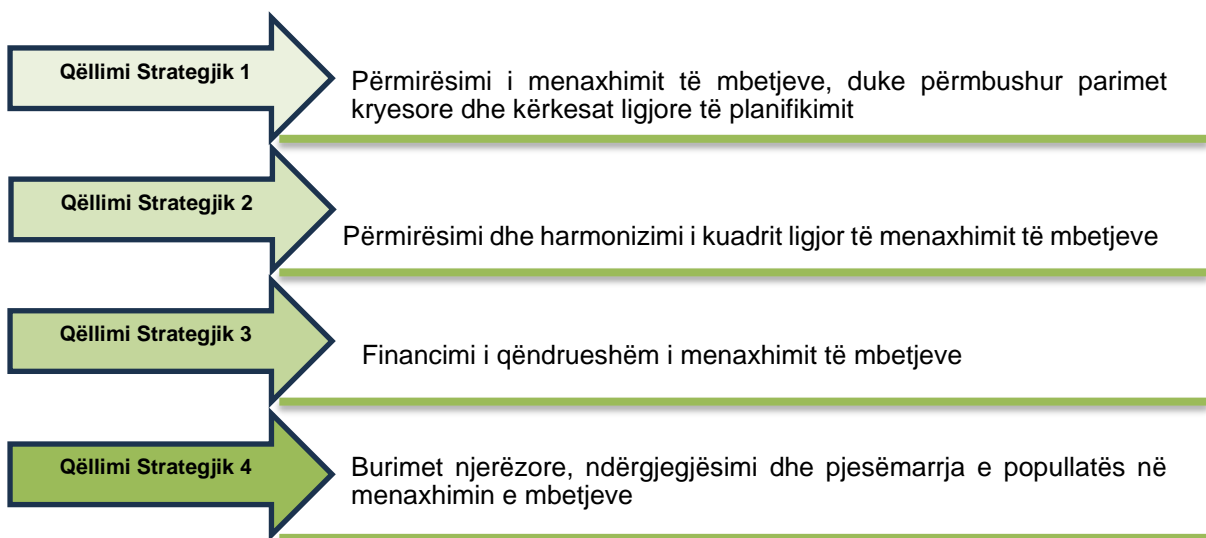
Qeveria Shqiptare miratoi me VKM nr. 418, datë 27.05.2020 „Dokumentin e Politikave Strategjike dhe Planin Kombëtar për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve 2020-2035“. Ky dokument strategjik do t'i mundësojë njësisë të qeverisjes vendore një mjet mjaft frytdhënës për t'i udhëhequr ata në mënyrë të duhur për hartimin e planeve të tyre lokale për menaxhimin e integruar të mbeturinave, duke u bazuar në 4 qëllime strategjike për periudhën 2020-2035:

Ky dokument politik, në vetvete, siguron udhëzime strategjike për menaxhimin e mbetjeve, duke udhëhequr vendimmarrjen lokale drejt marrjes dhe zbatimit të një sistemi të qëndrueshëm të administrimit të mbetjeve. Dokumenti i Politikave Strategjike udhëzon njësitë e qeverisjes vendore për përcaktimin e objektivave të tyre specifike vendorë, të matshëm, realistë, të arritshëm, bazuar në situatën e tyre ekzistuese dhe standardin minimal të miratuar për menaxhimin e mbetjeve.

Strategjia, përmes përcaktimit të rëndësisë së standardit minimal të menaxhimit të mbetjeve në nivelin lokal (*grumbullimi 100% i mbetjeve në zonat urbane, transporti i sigurt dhe depozitimi i mbetjeve venddepozitimet e kontrolluara*), i ndjekur nga standardi ligjor (*mbledhja dhe trajtimi i diferencuar sipas rrymave specifike të mbetjeve, përcaktuar në ligjin për menaxhimin e integruar të mbetjeve, ligji nr. 10463 datë 22.09.2011, i ndryshuar*), përcakton trajektoren që duhet të ndjekin njësitë vendore për menaxhimin e qëndrueshëm të mbetjeve. Nisur nga kjo, NJQV-të udhëzohen të përmbushin, së pari, standardin minimal për ofrimin e shërbimit të menaxhimit të mbetjeve dhe më pas të planifikojnë hapat për të përmbushur standardin ligjor.

Llogaritja e kostos së menaxhimit të mbetjeve për standardin minimal të shërbimit (modeli dldp), gjatë hartimit të planeve lokale për menaxhimin e mbetjeve, është një hap i detyrueshëm (VKM nr.319, datë 31.05.2018) për NJQV-të. Kjo kosto duhet të jetë e përballueshme nga tarifat e pastrimit, të cilat përcaktohen për të mbuluar koston e shërbimit të për standardin minimal. Për më tepër, bazuar në konceptin e përballueshmërisë, të përcaktuar në dokumentin e politikave strategjike dhe në ligjin për vetëqeverisjen lokale (2015), NJQV-të duhet të jenë të afta të përcaktojnë hapa cilësor të saktë për të kaluar nga standardi minimal i ofrimit të shërbimeve drejt një përmirësimi financiar të përballueshëm dhe të arritshëm të ofrimit të shërbimit.

Një koncept tjetër i prezantuar nga Dokumenti i Politikave Strategjike janë venddepozitimet e kontrolluara. Njësitë vendore duhet të alokojnë në buxhetet e tyre vjetore lokale fonde për masat emergjente për të kontrolluar ndotjen e mjedisit në venddepozitimet ekzistuese të mbetjeve, si:

- Masat për të kontrolluar ndotjen e mjedisit në venddepozitimet e mbetjeve;
- Masat e rehabilitimit për t'i përdorur ato për një kohë kalimtare derisa të vendosen objektet e trajtimit;
- Masat për mbylljen e sigurt të venddepozitimeve.

Direktivat e BE-së dhe dokumentat strategjik, rekomandojnë që të gjithë planet në nivel kombëtar, rajonal dhe lokal duhet të bazohen në parimet e përgjithshme të paraqitur më poshtë:

- **Hierarkia e mbetjeve:** Hierarkia e mbetjeve përfaqëson një nga parimet kryesore udhëzuese në Menaxhimin e mbetjeve në BE. Hierarkia përshkruan një set të metodave prioritare në Menaxhimin e mbetjeve duke vendosur “parandalimin dhe ripërdorimin” në majë dhe depozitimin si alternativën më pak të favorshme.

Figura 1 Hierarkia e menaxhimit të mbetjeve

- **Parimi reduktues:** Të sigurojë ruajtjen e burimeve natyrore, duke minimizuar sa më shumë të jetë e mundur gjenerimin e mbetjeve. Qëllimi kryesor në reduktimin e mbetjeve qëndron në domosdoshmërinë e ndërprerjes së lidhjes midis rritjes ekonomike dhe gjenerimit të tyre;
- **Parimi parandalues:** Të sigurojë reduktimin e impakteve nga mbetjet në shëndetin e njerëzve dhe të mjedisit, veçanërisht të reduktojë substancat e rrezikshme tek mbetjet;
- **Parimi i afërsisë dhe vetëmjaftueshmërisë:** Parimi i afërsisë dhe vetëmjaftueshmërisë kërkon që mbetjet të manaxhohen sa më afër vendit ku prodhohet. Politika e BE-së rekomandon që shtetet anëtare të merren vetë me mbetjet e tyre, duke shmangur eksportin në vende të tjera.
- **Parimi i përgjegjësisë së prodhuesit apo ndotësit:** Parimi “Ndotësi paguan” kërkon që prodhuesit e mbetjeve të mbulojnë koston e Menaxhimit të mbetjeve që gjenerojnë. Kështu kostot mjedisore dhe kostoja e Menaxhimit të mbetjeve në të gjitha proceset duhet të reflektohen në çmimin e produktit si dhe në tarifat për ofrimin e shërbimit. Objektivi është ofrimi i një sistemi të drejtë dhe dekurajues për prodhimin pa kriter të mbetjeve.

Qeveria Shqiptare është e angazhuar në procesin e anëtarësimit të plotë në BE dhe për këtë qëllim Ministria e Turizmit dhe Mjedisit është duke punuar drejt përafrimit dhe adoptimit të legjisllacionit Shqiptar në përputhje me instrumentet legjisllative të BE-së. Progresi më i madh në fushën e mbetjeve është bërë në fushën e legjisllacionit. Gjatë periudhës 2011 - 2023, legjisllacioni Shqiptar për Menaxhimin e mbetjeve është përmirësuar me ligje të reja, vendime dhe rregullore që reflektojnë direktivat e BE-së dhe detyrimet nga Konventa e Baselit.

2.2 Aspektete institucionale të menaxhimit të mbetjeve

2.2.1 Organizimi në nivel qendror

Aktorët kryesorë përgjegjës, në nivel kombëtar, në fushën e menaxhimit të mbetjeve janë Ministria e Turizimit dhe Mjedisit dhe ministritë e linjës.

Bazuar në legjislacionin mjedisor në fuqi, **MTM** është institucioni i specializuar dhe përgjegjësi kryesor për hartimin e politikës së Menaxhimit të mbetjeve; hartimin e legjislacionit, udhëzuesve dhe rregulloreve dhe zbatimin në nivel qendror me anë të institucinit që ajo ka në varësi AKM (Agjensinë Kombëtare të Mjedisit dhe 4 Agjensitë Rajonale të Mjedisit në nivel rajonal. Sipas VKM nr. 568, datë 17.07.2019 "Për krijimin dhe mënyrën e organizimit të Agjensisë Kombëtare të Mjedisit", AKM është institucioni nën varësi të Minsitrisë së Turizmit dhe Mjedisit që ka si objekt mbrojtjen, ruajtjen dhe përmirësimin e mjedisit si një pasuri jetike për brezat e sotëm dhe të ardhshëm, parandalimin dhe pakësimin e rreziqeve ndaj jetës e shëndetit të njeriut, sigurimin dhe përmirësimin e cilësisë së jetës, përdorimin e matur dhe racional të natyrës e të burimeve të saj në kuadër të zhvillimit të qëndrueshëm të vendi. Sipas këtij organizimi të ri, AKM ka këto katër funksione që duhet t'i ushtrojë: i) Sigurimin e performancës mjedisore në territorin e vendit; ii) Kërkimin dhe dijen mjedisore; iii) Vlerësimin e impaktit mjedisor dhe licensimin; iv) Inspektimi dhe kontrolli tematik për respektimin e kërkesave ligjore e të kushteve mjedisore. Ky organizim i ri i AKM-së parashikon edhe nivelin rajonal, me 4 ARM-të të shpërndara në të gjithë territorin e vendit, të cilat zbatojnë funksionet përkatëse në territorin ku ato operojnë, dhe më pas të raportojnë tek Drejtori i Përgjithshëm i AKM-së.

2.2.2 Organizimi në nivel lokal

Detyrat dhe përgjegjësitë: Bazuar në ligjin nr. 139/2015 "Për Vetqeverisjen Vendore" dhe ligjin nr.10463 datë 22.09.2011 bashkitë janë përgjegjëse për të organizuar shërbimin e grumbullimit, transportit, trajtimit dhe depozitimit final të mbetjeve, duke i deleguar këto shërbime organeve lokale ose duke kontraktuar një kompani private të specializuar. Bashkia përcakton:

- i. Strukturat bashkiake për administrimin dhe monitorimin e shërbimeve të Menaxhimit të mbetjeve si dhe inspektimin e territorit urban
- ii. Përcakton buxhetin e mjaftueshëm për mbulimin e shpenzimeve operative dhe të investimeve në fushën e mbetjeve; vendos tarifa për Menaxhimin e mbetjeve urbane në territorin nën juridiksionin e saj dhe autorizon organizmat publikë apo privatë që t'i grumbullojnë ato
- iii. Harton dhe miraton rregullore lokale specifike territoriale për çdo metodë Menaxhimi për mbetjet duke zbatuar rregulloret "tip" të miratuara nga MTM dhe MSHMS
- iv. Harton planet e Menaxhimit të mbetjeve urbane në nivel lokal apo rajonal në bashkëpunim me autoritetet rajonale dhe autoritetet e tjera lokale fqinje
- v. Përcakton vendet dhe metodologjitë e përshtatshme për grumbullimin, trajtimin dhe depozitimin përfundimtar të mbetjeve në përputhje me kriteret mjedisore dhe planet e zhvillimit
- vi. Mbledh të dhëna dhe mban regjistrin lokal të mbetjeve si dhe kryen fushata sensibilizuese.

Në përputhje me legjislacionin mjedisor dhe për mbetjet, bashkitë kanë detyrimet si më poshtë:

- (i) Të kujdesen për higjienën publike kur kjo rrezikohet nga ndotja që shkaktohet prej mbetjeve të gjeneruara apo atyre të braktisura
- (ii) Të zbatojnë projekte dhe investime për përmirësimin e gjendjes së mjedisit urban në lidhje me ndotjen e mbetjeve
- (iii) Të monitorojnë dhe inspektojnë të gjitha proceset e menaxhimit të mbetjeve, nga grumbullimi deri në depozitimin përfundimtar, në përputhje me standardet kombëtare mjedisore dhe rregulloret dhe manualët lokale

- (iv) Të inspektojnë “zotëruesin e mbetjeve” për të konfirmuar zbatimin e rregullave dhe standardeve në nivel kombëtar dhe lokal dhe të vendosë sanksione në rast shkeljesh
- (v) Të bashkëpunojë me ARM-të për lëshimin e lejeve mjedisore për persona fizikë dhe juridikë që lidhen edhe me aktivitetin e tyre në raport me proceset e menaxhimit të mbetjeve
- (vi) Të bashkëpunojë me ARM-të si dhe inspektoriate të tjerë për të ndërmarrë inspektime të mbetjeve dhe aktiviteteve që lidhen me to brenda territorit dhe juridiksionit lokal
- (vii) Çdo njësi e vet qeverisjes vendore është autoritet kontraktues për koncesionet lidhur me aktivitetet ekonomike nën juridiksionin përkatës dhe, si rrjedhojë, edhe për koncesionin e projekteve mbi mbetjet (neni 5 i ligjit nr. 9663).

Këshilli Bashkiak: është autoriteti përfaqësues lokal me përgjegjësi të drejtpërdrejtë për miratimin e buxhetit të mbetjeve dhe investimeve, miratimin e strukturave urbane për administrimin e mbetjeve, miratimin e nivelit të tarifave të mbetjeve dhe miratimin e dokumenteve rregullatore dhe strategjike (plane, plan-veprime) dhe është i përfshirë në procesin e dhënies së lejes për një vend për mbetjet e rrezikshme (Ligjit 9537).

Policia e bashkiake është përgjegjëse për të evidentuar dhe parandaluar ndotjen mjedisore dhe depozitimet e papërshtatshme të mbetjeve, dhe për të siguruar zbatimin e urdhërave, akteve lokale dhe vendimet në lidhje me Menaxhimin e mbetjeve.

2.3 Instrumentat për menaxhimin e integruar të mbetjeve në nivel vendor

Bazuar në ligjin kuadër për menaxhimin e integruar të mbetjeve, i miratuar në vitin 2011 dhe i amenduar përsëri në vitin 2013, NJQV-të (bashkitë) duhet të hartojnë instrumentat vendorë për planifikimin, zbatimin, monitorimin dhe kontrollin e shërbimit të mbetjeve, si:

- **Plani Lokal i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Ngurta Urbane**, si instrumenti kryesorë i planifikimit për përcaktimin e vizionit dhe objektivat specifike, të mundshëm nga ana ekonomike dhe mjedisore, në lidhje me drejtimit që do të ndërmarrë bashkia në fushën e menaxhimit të mbetjeve. Këto objektiva specifike duhet të reflektojnë orietimet e politikës kombëtare drejt menaxhimit të integruar të mbetjeve, të aktualizuara në gjendjen ekzistuese të bashkisë. Mbi bazën e objektivave specifike të dakordësuar në të gjitha nivelet vendimarrëse dhe me grupet e interesit, plani fillon dhe analizon skenarët e mundshëm të organizimit të shërbimit të shoqëruar me koston përkatëse dhe politikën fiskale që duhet të ndjekë bashkia në mbulimin e plotë të kostos. Ai përfundon me një plan veprimi konkret të ndarë në afate kohore, brenda një 5 vjeçari, sipas përgjegjësive përkatëse të aktorëve të përfshirë në zbatimin e planit. Plani është një dokument planifikimi, i cili merr fuqi të plotë me miratimin nga Këshilli Bashkiak.
- **Rregulloret bashkiake për Menaxhimin e mbetjeve** për çdo rrymë specifike: është përgjegjësi e Bashkisë Kavajë të hartojë këto rregullore (duke zbatuar specifikat e ndarjes së re territoriale-administrative), e cila përcakton metodologjitë dhe rregullat për shërbimet e pastrimit të qytetit dhe Menaxhimin të mbetjeve për të gjitha rrymat specifike të mbetjeve, brenda territorit administrativ të bashkisë, duke hartuar procedura për ankesat e banorëve, gjithashtu edhe kapitulli për aplikimin e sanksioneve në rast të mos zbatimit të rregullores nga aktorë të ndryshëm. Rregullorja duhet të miratohet nga Këshilli Bashkiak për të marrë fuqi të plotë ligjore.
- **Rregulloret për llogaritjen e kostos dhe tarifave mbetjet:** Bashkia duhet të hartojë rregulloret përkatëse në lidhje me rregullat dhe procedurat për llogaritjen e kostos vjetore të shërbimit dhe nivelit të tarifave për konsumatorë të ndryshëm që janë pjesë e skemës, sipas modeleve të Programit për Decentralizim dhe Zhvillim Lokal (dldp)-së.
- **Modeli i Sistemit të Monitorimit:** Monitorimi dhe vlerësimi i çdo aktiviteti është një element shumë i rëndësishëm në procesin e planifikimit të çdo operacioni në menaxhimin e mbetjeve. Një sistem i mirë monitorimi do të ndihmojë bashkinë në menaxhimin më të mirë të burimeve financiare, pasi nëpërmjet zbatimit të drejtë të tij do të përmirësohet procesi i planifikimit dhe në të njëjtën kohë

përdorimi më i mirë i burimeve. Në këtë kuadër, Bashkia Kavajë duhet ta shtrirë modelin e monitorimit në të gjitha njësitë administrative, duke angazhuar edhe vetë administratorët e këtyre njësive apo stafin e tyre, që të jenë pjesë e procesit dhe të kryejnë raportimet ditore, javore dhe mujore tek qendra e Bashkisë. Në këtë mënyrë, bashkia, në sajë të ngritjes të sistemit të monitorimit në të gjithë territorin e saj, do të kuptojë më mirë nivelin e ofrimit të shërbimit, elementet ku ajo duhet të ndërhyjë për të përmirësuar situatën, apo edhe të rishikojë objektivat specifike për zona, apo kategori të ndryshme të konsumatorëve. Me anë të këtij sistemi edhe sistemi i sanksioneve kryesisht për firmat private që ofrojnë shërbimin, për bizneset apo edhe për konsumatorët familjarë mund të ekzekutohen lehtësisht.

- **Strategjia e informimit:** një instrument tjetër mjaft i rëndësishëm për zbatimin e suksesshëm të planit të menaxhimit të integruar të mbetjeve të ngurta urbane. Bashkia duhet të sigurojë angazhimin e plotë të komunitetit duke i informuar ata në lidhje me skemën e menaxhimit të mbetjeve që po zbaton në territorin e bashkisë dhe me politikën fiskale që ajo po aplikon. Bashkia duhet të hartojë një strategji informimi, që në hapat e parë të hartimit të planit, duke informuar komunitetin në lidhje me iniciativën që ajo ka ndërmarrë, objektivat e përcaktuar, skenarët që kërkon të aplikojë dhe politikën fiskale që bashkia kërkon të ndjekë. Kjo strategji duhet të përcaktojë edhe etapa të tjera që duhet të përsëritën vit pas viti, ku synimi kryesor duhet të jetë informimi i komunitetit në lidhje me proceset që zhvillon bashkia dhe marrja e opinionit të tyre në lidhje me performancën e shërbimit dhe sugjerimeve që ata mund të kenë. Zhvillimi i pyetësorëve të ndryshëm, apo i dëgjësave publike në periudha të ndryshme gjatë zbatimit të planit, janë disa nga elementet që strategjia e informimit duhet të parashikojë, për të matur opinionin qytetar, i cili duhet të reflektohet si në përmirësimin e shërbimit ashtu edhe të strategjisë së informimit.

III. PËRSHKRIMI I SITUATËS SË PËRGJITHSHME

3.1 Profili i Bashkisë

Pozita Gjeografike

Bashkia Kavajë kufizohet në veri nga bashkia Durrës, në lindje nga bashkia Tiranë, në jug nga bashkia Rrogozhinë dhe në perëndim nga deti Adriatik. Qendra e kësaj bashkie është qyteti i Kavajës. Bashkia e Kavajës shtrihet në një zonë kodrash të buta dhe fushash pjellore përreth qytetit të Kavajës deri në detin Adriatik, ku gjenden plazhe pjesërisht ranore dhe pjesërisht shkëmbore.

Figura 2 Harta e Bashkisë Kavajë

Bashkia Kavajë ka nën administrimin e saj 5 NJA, 1 qytet dhe 32 fshatra: NJA Kavajë (qyteti), NJA Synej, NJA Luz i Vogël, NJA Golem, NJA Helmas, siç tregohet në tabelën më poshtë:

Tabela 1 NJA në Bashkinë Kavajë

Emri i Njesisë	Qytetet dhe fshatrat në përbërje të tyre
Kavajë	Qyteti Kavajë
Synej	Fshatrat: Synej, Butaq, Rrikaj, Hajdaraj, Peqinaj, Rrakull, Bago
Luz i Vogël	Fshatrat: Luz i Vogël, Vorrozen, Beden, Blerimaj
Golem	Fshatrat: Golem, Kryemëdhej, Tilaj, Seferaj, Golemas, Qeret, Karpen, Zik-Xhafaj, Kanaparaj, Agonas, Karpen i ri
Helmas	Fshatrat: Helmas, Zikular, Lis-Patros, Shtodhër, Çetë, Momël, Habilaj, Çollakaj, Kryezi, Cikallesh

3.1.1 Të dhëna demografike

Sipas Censurit të vitit 2011 Kavaja ka një popullsi prej 40,094 banorësh, ndërkohë që sipas Regjistrimit Civil, numri i popullsisë është sa 2-fishi i Censurit 84,250 banorë. Bashkia ka një sipërfaqe prej 198.81 km², dhe densitet prej 201 banorë/km² sipas censurit dhe 400 banorë/km² sipas regjistrimit civil. Në tabelën më poshtë jepenë më të detajuar të dhënat në lidhje me popullsinë e Bashkisë Kavajë:

Tabela 2 Popullsia në Bashkinë Kavajë

Qarku	Tiranë
Qendra e Bashkisë	Qyteti Kavajë
Popullsia sipas Census 2011	40,094
Popullsia sipas Regjistrimit Civil	84,250
Sipërfaqja km ²	198.81

3.1.2 Aspektet ekonomike në Bashkinë Kavajë

Qyteti i Kavajës është një qendër historike zejtare, e cili e mori statutin e të qënit qytet në vitin 1867. Para viteve '90 ekonomia e qytetit ishte e orientuar rreth traditës zejtare të qytetit, përfshirë prodhimin e enëve të baltës, prodhimin të qilimave si dhe industrive të reja si fabrika e qelqit apo Uzina e Gozhdëve dhe Bullonave. Aktiviteti industrial i qytetit është reduktuar ndjeshëm pas rënies së komunizmit duke sjellë edhe emigrim të konsiderueshëm. Sot një nga aktivitetet ekonomike më të përhapura në Bashkinë e Kavajës është turizmi bregdetar në zonë plazhit, ku përmendim Plazhin e Golemit me një vijë bregdetare prej 5 km, Plazhi i Qerretit, Plazhi i Gjeneralit etj.

3.1.3 Aspekte Institucionale në menaxhimin e mbetjeve në Bashkinë Kavajë

Shërbimi i menaxhimit të mbetjeve në Bashkinë Kavajë, në të gjitha NJA ofrohet nga kompani private të kontraktuara nga bashkia dhe monitorohet dhe kontrollohet rregullisht nga stafi i bashkisë. Në diagramën më poshtë tregohet se si funksionon struktura në bashki për menaxhimin e mbetjeve:

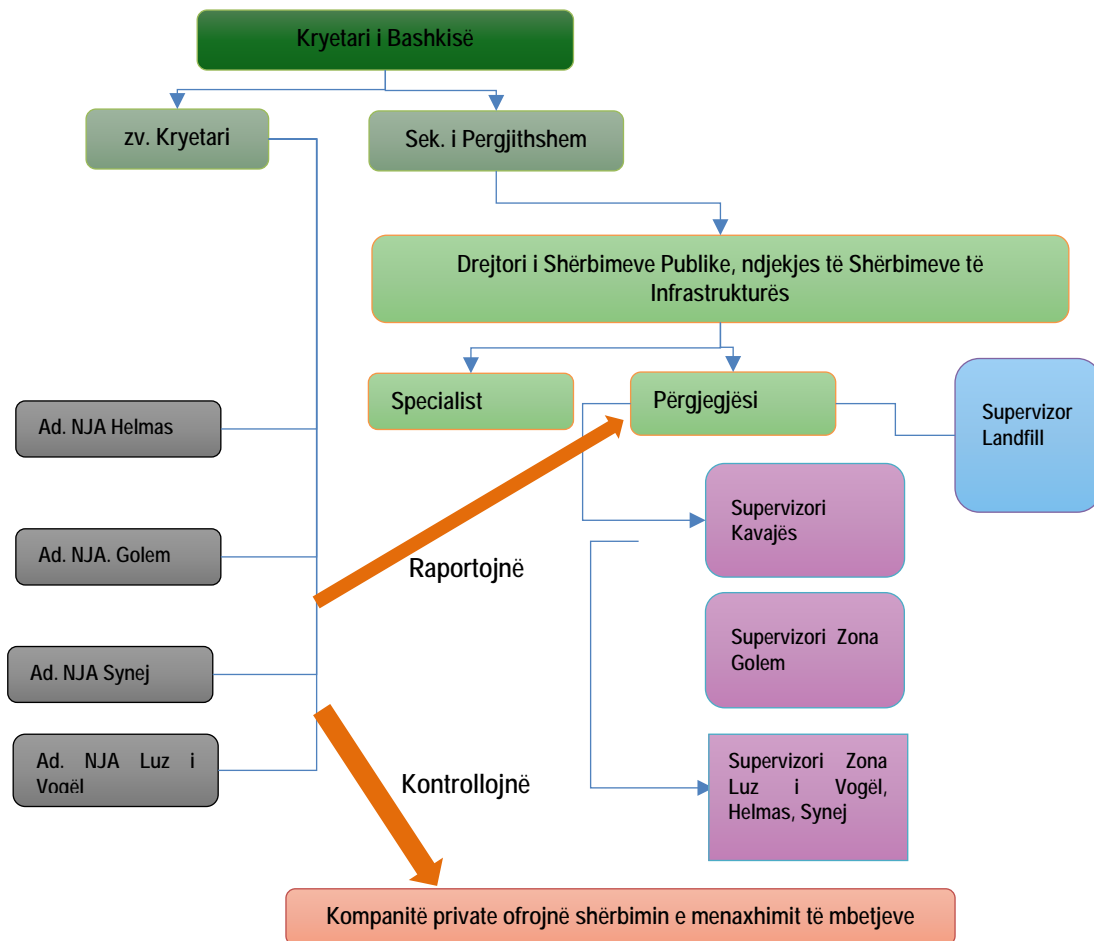

Figura 3 Organigrama e Bashkisë Kavajë

Kompanitë private ofrojnë shërbimin e menaxhimit të mbetjeve në të gjithë territorin e bashkisë, bazuar në kushtet e përcaktuara në kontratën e nënshkruar me bashkinë. Në NJA Kavajë për të 5 lagjet e qytetit bashkia ka inspektorin përkatës, i cili monitoron ofrimin e shërbimit dhe raporton tek supervizioni i zonës, i cili më pas raporton tek përgjegjësi i sektorit. Përgjegjësi i sektorit së bashku me specialistin e

sektorit, nën varësi të Drejtorit të Shërbimeve Publike dhe ndjekjes të Shërbimeve të Infrastrukturës, koordinojnë sistemin e menaxhimit të mbetjeve që nga hartimi i preventivave për kontratat, evidentimin e gjendjes ekzsituase të infrastrukturës dhe hartimin e raporteve përfundimtare të gjendjes së shërbimit.

Përgjegjësi i sektorit është personi kryesor në menaxhimin e sistemit, jo vetëm për NJA Kavajë, por edhe për njësitë e tjera, ku të gjithë administratorët raportojnë tek përgjegjësi në lidhje me situatën e ofrimit të shërbimit në territorin e tyre. Përgjegjësi i sektorit raporton tek Drejtori i Shërbimeve Publike për situatën e shërbimit në të gjithë territorin e Bashkisë, i cili më pas raporton në instancat vendim-marrëse të bashkisë (zv. Kryetari dhe Kryetari).

3.1.4 Organizimi i shërbimit të menaxhimit të mbetjeve

Shërbimi i pastrimit ofrohet nga një operator privat sipas ndarjes më poshtë:

- Zona 1: Qyteti Kavajë dhe NJA Synej, Luz i Vogël dhe Helmes (kontrata e shërbimit 2020 – 2027)
- Zona 2: NJA Golem (kontrata e shërbimit 2020 – 2025)

Firma private kryen shërbimin e grumbullimit dhe transportit të mbetjeve në të dy zonat e shërbimit, me një brigadë punëtorësh prej 106 punonjësish, ndërsa bashkia bën monitorimin dhe kontrollin e shërbimit të ofruar me dy supervisorë dhe përgjegjësi i tyre, i cili kontrollon në mënyrë të pavarur.

Në qytetin e Kavajës shërbimi i pastrimit ofrohet gjatë 7 ditëve të javës, pas orës 24:00. Në NJA Synej, Luz i Vogël, Helmes shërbimi ofrohet gjatë 6 ditëve të javës dhe në NJA Golem, gjatë sezonit turistik shërbimi ofrohet 7 ditë në javë, ndërsa në dimër 6 ditë në javë.

Bashkia Kavajë ka një kërkesë të vazhdueshme ndaj operatorit privat që të bëjë çfarë është e mundur për sensibilizimin dhe krijimin e kushteve nga ky i fundit për të bërë ndarjen e mbetjeve që në burim me vendosje të konteinereve në 3 (tre) copë për çdo pikë, por ende kjo praktikë nuk ka filluar të zbatohet.

3.1.5 Infrastruktura

Në lidhje me infrastrukturën për ofrimin e shërbimit të pastrimit, në tabelën më poshtë jepet e përmbledhur situata në lidhje me kontenierët dhe mjetet teknologjike, ku të gjitha janë në pronësi të operatorit privat dhe dezinfektohen 2 herë në javë:

Tabela 3 Infrastruktura për shërbimin e pastrimit Bashkia Kavajë

Njësia	Nr. kontenierësh	Nr. kontenierësh për pikë	Kapaciteti	Viti i blerjes
Qyteti Kavajë	248	3	1.6 m ³	pas 2015
NJA Synej, Luz i Vogël, Helmes	106	2	1.6 m ³	pas 2015
NJA Golem	237	3	1.6 m ³	pas 2015
Totali	591			

Emërtimi	Nr.	Viti i prodhimit	Pronësia
Mjet teknologji	8	para 2010	firma private
Mjet i hapur	2	para 2010	firma private

Figura 4 Grumbullimi i mbetjeve në Bashkinë Kavajë

3.1.6 Shërbimi i pastrimit të rrugëve dhe shesheve

Shërbimi i fshirjes, larjes dhe evadimit të mbetjeve në Bashkinë Kavajë kryhet gjatë orareve të natës për të evituar trafik të rënduar në rrugë apo shqetësime me qytetarët. Në tabelën më poshtë jepet një përmbledhje e sipërfaqeve që fshihen dhe lahen në territorin e Bashkisë Kavajë:

Tabela 4 Sipërfaqet e përcaktuara për fshirje dhe larje në Bashkinë Kavajë

NJA	njësia	Fshirje me fshesë	Fshirje me mjet	Larja
Qyteti Kavajë	m ²	292,000	50,500	85,000
NJA Synej, Luz i Vogël, Helmes	m ²	125,000	15,000	32,000
NJA Golem	m ²	73,000	-	32,000
Totali	m²	490,000	65,500	149,000

Figura 5 Grumbullimi i mbetjeve në Bashkinë Kavajë

3.1.7 Gjenerimi i mbetjeve dhe trajtimi i final i mbetjeve

Sasia vjetore e mbetjeve që grumbullohen në Bashkinë Kavajë është **26,040 ton/ vit** mbetjeve (**15,365 ton/ vit** qyteti Kavajë dhe **10,675 ton/vit** mbetje të gjitha njësitë e tjera administrative).

Bashkia vlerëson që në territorin e saj nuk ka venddepozitime të pakontrolluara. Të gjitha mbetjet e grumbulluara dërgohen në landfillin e Sharrës në një distancë 54 km nga qendra e qytetit dhe paguhet një tarifë hyrëse prej 29 euro/ ton pa TVSH.

3.1.8 Aspektet financiare të shërbimit të pastrimit

Buxheti i shërbimit të pastrimit

Në tabelën më poshtë jepen të dhëna në lidhje me buxhetin apo shpenzimet faktike për shërbimin pastrimit gjatë tre viteve të fundit në bashkinë Kavajë:

Figura 6 Buxheti i shërbimit të pastrimit në Bashkinë Kavajë

Tarifa e pastrimit

Në bashkinë Kavajë rezulton që numri i familjeve në të gjithë territorin e bashkisë është te jetë 22,116, dhe numri i bizneseve është 1,966. Në tabelat më poshtë jepet një përmbledhje e nivelit të tarifës së pastrimit dhe shërbimit për kategori të ndryshme të konsumatorëve:

Tabela 5 Niveli tarifës së pastrimit për familjet në Bashkinë Kavajë sipas njësive administrative

Tarifat për familjet	Njësia	Lloji i tarifës	
		Tarifë pastrimi	Tarifë shërbimi
NJA Kavajë dhe Golem	lekë/vit/familje	1,000	200
NJA Luz i Vogël, Synej dhe Helmas	lekë/vit/familje	500	100
Fshatrat turistike dhe Apartamente të thjeshta në zona turistike	lekë/vit/familje	3,000	1,000

Ndërkohë, Bashkia Kavajë, në paketën e saj fiskale të miratura në këshillin bashkiak, ka parashikuar tarifën e pastrimit edhe për kategoritë e mëposhtme të konsumatorëve:

- Tarifat pastrimit për institucionet shtetërore administrative, arsimore, kulturore, shëndetsore, sportive
- Tarifat e pastrimit për tregjet industriale dhe ushqimore

- Tarifat e pastrimit për biznesin e vogël
- Tarifat e pastrimit për biznesin e madh për NJA Kavajë, NJA Golem, NJA Synej, Nja Helmas, NJA Luz Vogël

Bazuar në të dhënat e bashkisë për nivelin e grumbullimit të tarifës, shihet që mbulimi i kostos së shërbimit nuk e kalon 30% nga tarifat e grumbulluara në Bashkinë Kavajë:

Tabela 6 Realizimi i të ardhurave dhe mbulimi i kostos së shërbimit të pastrimit në Bashkinë Kavajë

Përshkrimi	Plan	Fakt	% e mbulimit të kostos nga tarifat e grumbulluara
Viti 2021	33,000,000	42,601,349	27%
Viti 2022	47,000,000	66,814,706	26%
Viti 2023	65,000,000	50,045,676	20%

Aktualisht Drejtoria e Taksave, Tarifave Vendore, të Ardhurave dhe Borxhit nuk disponon një sistem të mirëfilltë taksash, dhe të dhënat merren dhe rakordohen nëpërmjet strukturave apo institucioneve të ndryshme siç janë: listat e subjekteve nga Drejtoria Rajonale Tatimore, listat e familjarëve nga OSHEE, verifikimet e ndryshme në terren etj. Kjo tarifë faturohet së bashku me taksat dhe tarifat e tjera përkatëse në Faturën për Arkëtim dhe i lëshohet çdo subjekti, familje, institucioni apo kategorie tjetër të regjistruar në Drejtorinë e Taksave, Tarifave Vendore, të Ardhurave dhe Borxhit.

IV. INDIKATORËT E PERFORMANCËS

Në përfundim të procesit për evidentimin e gjendjes ekzistuese të shërbimit në Bashkinë Kavajë, u bë vlerësimi i performancës bazuar në indikatorët e performancës: i) Cilësia e shërbimit; ii) Qendrueshmëria mjedisore; iii) Qendrueshmëria ekonomike dhe financiare; iv) Qendrueshmëria institucionale. Secili nga indikatorët kryesorë ka indikatorët e tij specifikë, të cilët u përdorën për llogaritjen e indikatorit kryesor, siç shpjegohet më poshtë:

Cilësia e shërbimit - Ky indikator përbëhet nga tre indikatorë specifikë.

- a. **C1 Mbulimi i zonës me shërbim:** ky indikator tregon sasinë e mbetjeve të grumbulluara në NJA/bashkinë nga firma private e autorizuar ose nga njësia vetë (nëse e kryen ajo shërbimin) kundrejt sasisë totale të mbetjeve të gjeneruara në njësi. Për këtë indikator u përdor formula për zonat urbane dhe për zonat rurale të Bashkisë Kavajë:

$$C1 = \frac{\text{Sasia e mbetjeve që grumbullohen në zonë } \left(\frac{\text{ton}}{\text{vit}}\right)}{\text{Sasia e mbetjeve që gjenerohen në zonë } \left(\frac{\text{ton}}{\text{vit}}\right)} \times 100$$

Në rastin e Bashkisë Kavajë për llogaritjen e këtij indikator, janë marrë vlerat e sasisë së mbetjeve që depozitohen në pikën e vendepozitimit të përkohshëm në Piskovë dhe vlerat e llogaritura në sajë të normës së gjenerimit dhe numrit të popullsisë, për të llogaritur përqindjen e mbulimit të zonës me shërbim.

- b. **C2: Pastërtia e bashkisë:** ky është një indikator gjithëpërfshirës, i cili vlerësohet nga këto kriterë vlerësimi:
- Efektiviteti i grumbullimit të mbetjeve (prezenca e mbetjeve të akumuluar rreth PGM);
 - Efektiviteti i pastrimit të rrugëve (prezenca e mbetjeve në rrugë);

- k. Efektiviteti i grumbullimit të mbetjeve në zonat e largëta (prezenca e mbetjeve të akumuluar/pika ilegale/ djegie të mbetjeve në rrugë).
- l. Efektiviteti në zbatimin e kontrollit dhe supervizimit
- m. Efektiviteti në përdorimin e mjeteve personale mbrojtëse dhe zbatimin e protokollove në rast aksidentesh nga punëtorët e pastrimit

Në përcaktimin e këtij indikatori, situata është vlerësuar si nga vëzhgimet në terren në të gjitha NJA-ve të Bashkisë Kavajë, ashtu edhe në bashkëpunim me stafin e Bashkisë dhe të NJA-ve për të na diktuar fenomene të ndryshme në lidhje me pastërtinë e territorit dhe zonat ku duhet të ndërhyhet.

- c. **C3:** Shkalla e kënaqësisë publike: ky është një indikator cilësor për shërbimin që ofron bashkia, dhe vlerësohet në sajë të pyetsorëve të ndryshëm me komunitetin. Zakonisht ky indikator llogaritet në sajë të një pyetje të vetme: **A jeni të kënaqur me shërbimin e grumbullimit të mbetjeve që ofrohet në njësinë tuaj?**

Për vlerësimin e këtij indikatori kanë shërbyer fushatat e pyetësorëve dhe dëgjesa publike të zhvilluara nga bashkia, të cilat nuk janë të shpeshta, duke ndikuar në vërtetësinë e vlerësimit që jep ky indikator.

Qendrueshmëria mjedisore – Ky indikator përbëhet nga dy indikatorë specifikë.

- a. **D1:** Shkalla e grumbullimit të diferencuar: ky indikator prezanton shkallën e sasisë të mbetjeve që grumbullohen të ndara kundrejt sasisë totale të mbetjeve të grumbulluara. Formula për llogaritjen e këtij indikatori jepet si më poshtë:

$$D1 = \frac{\text{Sasia e mbetjeve që grumbullohen të ndara në zonë } \left(\frac{\text{ton}}{\text{vit}}\right)}{\text{Sasia e mbetjeve që grumbullohen total në zonë } \left(\frac{\text{ton}}{\text{vit}}\right)} \times 100$$

Në lidhje me llogaritjen e këtij indikatori, për NJA-ve të bashkisë nuk është kryer ndonjë llogaritje pasi nuk ka iniciativa për grumbullimin e ndarë të mbetjeve.

- b. **D2:** Shkalla e mbetjeve të trajtuara sipas normave: ky indikator shpreh sasinë e mbetjeve që trajtohen në impiante të autorizuara. Formula për llogaritjen e këtij indikatori jepet si më poshtë:

$$D2 = \frac{\text{Sasia e mbetjeve që trajtohen në impiante } \left(\frac{\text{ton}}{\text{vit}}\right)}{\text{Sasia e mbetjeve që grumbullohen total } \left(\frac{\text{ton}}{\text{vit}}\right)} \times 100$$

Në lidhje me këtë indikator, të gjitha NJA në të cilat ofrohet shërbimi i dërgojnë mbetjet në në pikën e venddepozitimit të përkohshëm në Piskovë, ndonëse në territor ka përsëri pika ilegale ku hidhen mbetjet. Megjithatë, territori i kësaj bashkie ka mundësinë e dërgimit të mbetjeve në një impiant inxhinierik dhe jo në venddepozitime të hapura të pakontrolluara.

Qendrueshmëria ekonomike dhe financiare: Ky indikator përbëhet nga 3 indikatorë specifikë.

- a. **E1** Mbulimi i Kostos: ky indikator mat sa është kosto e plotë e shërbimit e mbuluar nga grumbullimi i tarifave. Formula më poshtë tregon se si llogaritet ky indikator:

$$E1 = \frac{\text{Të ardhurat nga tarifa e mbetjeve } \left(\frac{\text{lek}}{\text{vit}}\right)}{\text{Kosto totale e shërbimit } \left(\frac{\text{lek}}{\text{vit}}\right)} \times 100$$

Llogaritja e këtij indikatori, ashtu siç tregohet edhe në analizën financiare të gjendjes ekzistuese, është kryer në sajë të konsultave me zyrën e financës dhe të taksave në bashki për të gjitha NJA-ve.

- b. **E2** Shkalla e mbledhjes së tarifës: ky indikator reflekton kapacitetin e popullsisë për të paguar tarifën. Formula për llogaritjen e këtij indikator jepet në formulën më poshtë:

$$E2 = \frac{\text{Të ardhurat vjetore nga tarifa e pastrimit } \left(\frac{\text{lek}}{\text{vit}}\right)}{\text{Totali i të ardhurave të planifikuara } \left(\frac{\text{lek}}{\text{vit}}\right)} \times 100$$

Llogaritja e këtij indikator, ashtu siç tregohet edhe në analizën financiare të gjendjes ekzistuese, është kryer në sajë të konsultave me zyrën e taksave në bashki për të gjitha NJA-ve. Ndonëse ky indikator është i lartë në përqindje, siç deklaron zyra e taksave e Bashkisë Kavajë, ai nuk reflekton plotësisht kapacitetin e popullsisë që është rezidente në bashki, pasi jo të gjitha njësitë marrin shërbim dhe paguajnë tarifën. Për këtë arsye në reflektimin e përqindjes së mbledhjes së tarifës kemi zbritur 20%, për t'iu afruar sa më shumë realitetit. Kjo është bërë për arsye se një nga objektivat e bashkisë është shtrirja e shërbimit në të gjithë territorin e saj dhe planifikimi për grumbullimin e tarifës duhet të bëhet në të dhëna sa më reale për numrin e plotë të popullsisë së bashkisë.

- c. **E3** Transparenca në sistemin e faturimit: ky është një indikator cilësor, i cili ka tre shkallë vlerësimi:
- i. I ulët: nuk ka një sistem faturimi për tarifën e pastrimit
 - ii. Mesatar: ka një sistem faturimi dhe konsumatori merr një faturë
 - iii. I lartë: ka një sistem faturimi dhe konsumatori ka informacion dhe kupton tarifën e llogaritur dhe mënyra e llogaritjes është e qartë dhe transparente për të gjithë komunitetin

Edhe pse sistemi i faturimit në bashkinë Kavajë, në ato njësi të cilat e aplikojnë tarifën, shoqërohet me një faturë, e cila kryesisht lëshohet në sportelet e bashkisë, për familjet dhe për bizneset në sistemin e taksave dhe tarifave vendore që ata duhet të paguajnë, mënyra e llogaritjes nuk është e njohur për të gjithë komunitetin.

Qendrueshmëria Institucionale

- i. **F1:** Transparenca në aspektete institucionale: është një indikator cilësor, i cili vlerësohet nga këto kritere vlerësimi:
 - i. Prania e një strukture organizative në bashki për menaxhimin e mbetjeve
 - ii. Nëse janë të trajnuar punonjësit e bashkisë për aspekte të menaxhimit të mbetjeve
 - iii. Pasja e një Plani Lokal për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve të miratuar
 - iv. Pasja e një databaze të rifreskuar për të dhëna për mbetjet
 - v. Pasja e një sistemi monitorimi/supervizimi për shërbimin e menaxhimit të mbetjeve

Më poshte jepen rezultat e vlerësimit të gjendjes ekzistuese sipas indikatorëve të performancës në Bashkinë Kavajë:

INDIKATORI 1: Niveli i mbulimit të zonës me shërbimin e menaxhimit të mbetjeve

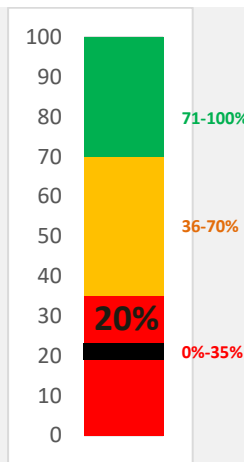
INDIKATORI 2: Shkalla e grumbullimit të nadrë të mbetjeve sipas kategorive të veçanta

Bashkia Kavajë **nuk kryen grumbullim** të ndarë të mbetjeve sipas kategorive të veçanta

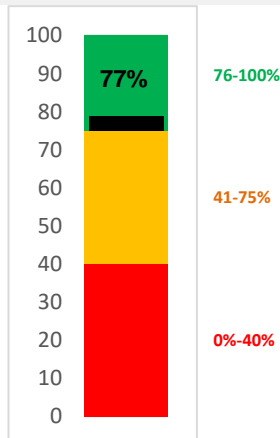
INDIKATORI 3: Shkalla e mbetjeve të trajtuara sipas normave (në impiante sanitare ose vend depozitime të kontrolluara)

Bashkia Kavajë **depoziton 100% të mbetjeve të grumbulluara** në Zonën e trajtimit të mbetjeve në Sharrë

INDIKATORI 4: Mbulimi i kostos së shërbimit nga realizimi i të ardhurave nga tarifa e pastrimit

INDIKATORI 5: Niveli i grumbullimit të të ardhurave nga tarifa e pastrimit kundrejt planifikimit të të ardhurave nga të gjitha kategoritë e konsumatorëve

V. PLANIFIKIMI LOKAL I MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE

5.1 Vizioni

Vizioni i planit lokal të menaxhimit të mbetjeve të Bashkisë Kavajë u formëzua në sajë të një procesi të vazhdueshëm diskutimi dhe konsultimi midis palëve të interesuara të përfshira drejtpërdrejtë në përgatitjen e planit në sajë të analizimit të gjendjes ekzistuese të ofrimit të shërbimit sipas indikatorëve të performancës dhe propozimit të objektivave afat shkurtër dhe afat mesëm, bazuar në këtë analizë.

Vizioni i Bashkisë Kavajë: “Për një bashki të pastër, me një zhvillim të qëndrueshëm mjedisor dhe turistik, ku ofrohen shërbimet e menaxhimit të mbetjeve sipas standardeve më të larta në çdo njësi administrative në territorin e saj.”

5.2 Objektivat

Në Dokumentin e Politikave Strategjike dhe Planit Kombëtar për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve (Miratuar Maj 2020) është prezantuar një metodologji mbi bazën e prioritetëve të bashkisë për menaxhimin e mbetjeve, për të përcaktuar se cili do të konsiderohet standardi minimal për shërbimin e menaxhimit të mbetjeve. Bashkia Kavajë gjatë 5 vjeçarit të zbatimit të planit lokal për menaxhimin e mbetjeve kërkon mbi të gjitha të konsolidojë shërbimin në zonat ku aktualisht e ofron këtë shërbim, duke rritur gradualisht cilësinë e shërbimit të grumbullimit dhe transportit të mbetjeve. Më tej ajo kërkon të fillojë të zbatojë skema për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve urbane, duke synuar mbylljen e ciklit të plotë të menaxhimit të integruar të mbetjeve. Ky plan ka parashikuar hartimin e **objektivave emergjente**:

1. Konsolidimi i shërbimit dhe mbulimi **100%** i pjesës urbane të bashkisë gjatë periudhës 2025 – 2030.
2. Zgjerimi i shërbimit në **100%** në zonën urbane dhe **90%** në zonën rurale gjatë periudhës 2025 – 2030.

dhe objektivat afat gjatë

3. Rritja e shkallës së grumbullimit të diferencuar deri në masën **20%** dhe pilotimi i sistemit të grumbullimit të diferencuar me dy kosha (të riciklueshme dhe të thata) për banorët në qendrat urbane në NJA Kavajë dhe NJA Golem 2025 - 2030.
4. Rritja e mbulimit të kostos operacionale **me 10%** çdo vit, gjatë periudhës 2025 - 2030.
5. Rritja e shkallës së grumbullimit të tarifës në masën **100%** për bizneset, **90%** për banorët dhe **100%** për institucionet përgjatë periudhës 2025 - 2030.

6.2.1 Rrymat e mbetjeve, objekti i planit

Sipas legjisllacionit në fuqi¹, ky plan do të fokusohet në rrymën e mbetjeve bashkiake (urbane) për të cilën Bashkia Kavajë është drejtpërdrejt apo pjesërisht përgjegjëse.

Sipas përbërjes dhe mënyrës së menaxhimit të mbetjeve, mbetjet bashkiake do të klasifikohen si më poshtë:

1. Mbetje urbane: (mbetje shtëpiake, ushqime, bimë, të riciklueshme, të dekompozuar, etj .)
2. Mbetje të veçanta urbane: (mbetje nga ndërtimet dhe prishjet, voluminoze, pajisje elektrike dhe mobiljesh, etj.) që prodhohen nga familjet apo njësitë tregtare

¹ Ligji nr.10463, datë 22.09.2011, amenduar me ligjin nr.156, datë 10.10 2013

- Mbetje të rrezikshme: prodhohen brenda territorit të bashkisë nga banorë të përhershëm apo të përkohshëm

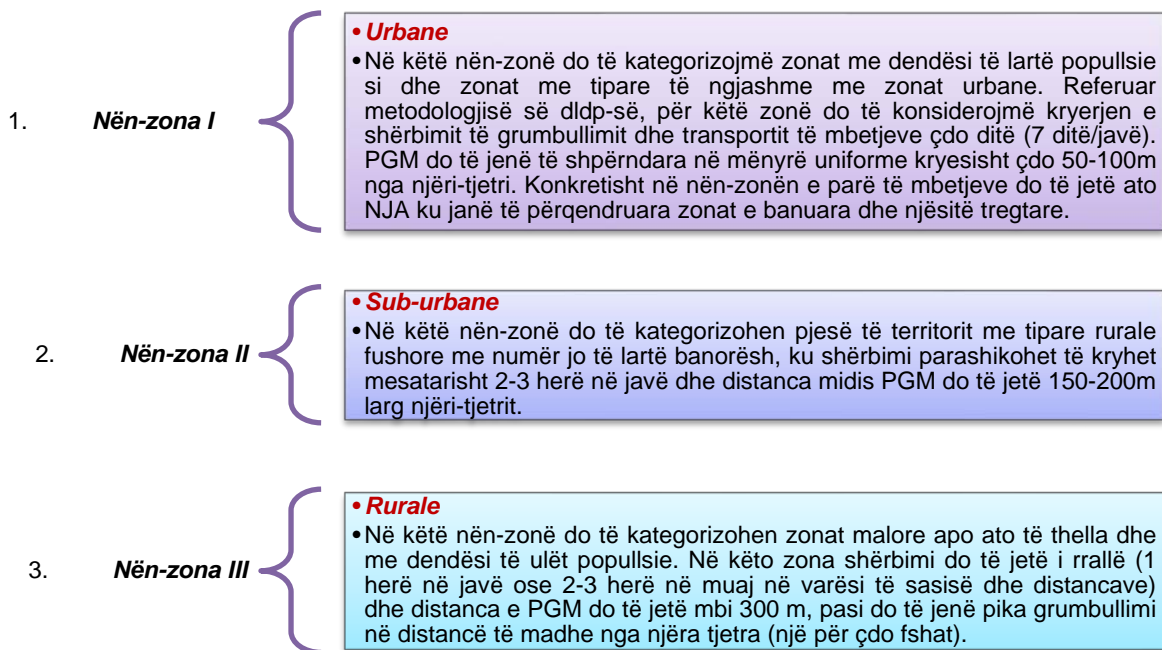
Sipas burimit të gjenerimit mbetjet urbane (bashkiake) klasifikohen në dy rryma:

- Mbetjet e gjeneruara nga familjet (MF)
- Mbetjet e gjeneruara nga bizneset dhe industritë (MB), ku përbërja e mbetjeve nuk ndryshon nga karakteristikat e mbetjeve urbane

Ndërkohë, rryma të tjera të mbetjeve klasifikohen si mbetje masive, mbetje nga ndërtimet dhe prishjet (inerte), mbetje nga kopshtet që prodhohen në familje dhe që quhen 'mbetje të veçanta' për të cilat njësia vendore duhet t'i ofrojë alternativa të përshtatshme për grumbullimin dhe transportin e tyre.

6.2.2 Zona e Administrimit të Mbetjeve (ZAM) dhe përfituesit e shërbimit të pastrimit

Për një organizim më të mirë të shërbimeve dhe eficiencës së sistemit që do të propozohet, zonat e mbetjeve ose zona brenda kufijve administrativë të bashkisë do ndahet në nën-zona mbetjesh që kanë diferenca në lidhje me tipologjinë urbane, infrastrukturën rrugore apo llojin e konsumatorëve. Kjo do të shërbejë për të planifikuar infrastrukturën e nevojshme për skemat e mbledhjes dhe transportit, si dhe shërbime të tjera të ngjashme. Për këtë qëllim, zona e mbetjeve ndahet në këto nënzona:

Zona e administrimit të mbetjeve përfshin qytetin Kavajës dhe tre komunat Synej, Luz i Vogël, Helmes dhe Njësia administrative Golem e veçantë për turizmin. ZAM shtrihet në veri-jug 17 km dhe lindje-perëndim 20km. Përfiuesit e shërbimit të pastrimit janë 23,480 familje nga këto paguese 3,621 familje dhe biznese 2,229. Nr. i familjeve në ulje është për shkak të emigrimit të tyre.

5.3 Shërbimet e menaxhimit të mbetjeve

Në këtë plan 5 vjeçar, Bashkia Kavajë parashikon këto shërbime kryesore të menaxhimit të mbetjeve, të cilat konsistojnë në:

- i) Shërbimi i pastrimit, grumbullimit, transportit të mbetjeve;
- ii) Depozitimi i mbetjeve në lëndfillin në Sharrë;
- iii) Shërbimi i minimizimit të mbetjeve.

Këto shërbime pasi do të shpjegohen shkurtimisht më poshtë, do të përfshihen në dy skenarët e propozuar nga bashkia për organizimin e shërbimit në territorin e saj gjatë viteve 2025 - 2030.

5.3.1 Shërbimet e pastrimit të rrugëve

Organizimi i shërbimeve të pastrimit duhet të marrë në konsideratë nevojat për pastrimin e rrugëve dhe shkallën e ndotjes ditore nga mbetjet dhe hedhurinat, apo brenda një periudhe të caktuar ditësh. Për këtë qëllim propozimi i frekuencave për secilën kategori rrugësh duhet të jetë objekt i një vlerësimi apo testi deri në përcaktimin përfundimtar në specifikime teknike të mundshme në rast se ky shërbim do të kontraktohet në të ardhmen.

Një element shumë i rëndësishëm në organizimin e shërbimeve të pastrimit të rrugëve është edhe kategorizimi i rrugëve në funksion të rëndësisë si më poshtë:

1. **Kategoria e Parë:** (përfshin rrugët kryesore dhe rrugët tregtare) nevojitet shërbimi ditor i fshirjes; është më i parapëlqyer pastrimi me makinë teknologjike i akseve kryesore (kur është e mundshme dhe ka efektivitet), por dhe mirëmbajtja e tyre gjatë ditës, vendosja dhe pastrimi ditor i koshave rrugorë, si dhe shërbimi i larjes gjatë verës;
2. **Kategoria e dytë:** (rrugët kryesore me aktivitet të ulët komercial dhe me densitet të ulët kalimtarësh) fshirja manuale e rrugëve është e nevojshme të kryhet çdo ditë të javës.
3. **Kategoria e tretë:** (sistem rrugor periferik në zona me dendësi të ulët urbane, apo në zona me infrastrukturë jo të rregullt dhe rrugë të paasfaltuara) është i nevojshëm një shërbim mujor pastrimi (fshirje ose thjesht mbledhje mbetjesh dhe hedhurinash).

Shërbimi i mbledhjes dhe grumbullimit të mbetjeve në Bashkinë Kavajë ofrohet nga sektori publik, nga vetë bashkia. Ky shërbim konsiston në aktivitetet më poshtë:

- Grumbullimi i mbetjeve urbane të depozituara nga qytetarët, bizneset dhe institucionet brenda kontenierëve publik si dhe rreth tyre
- Dezinfektimi i kontenierëve dhe vendit përreth me gëlqere dhe klor,
- Transportimi i mbetjeve urbane me makinën teknologjike deri në lëndfillin e Sharrës.

5.3.2 Grumbullimi dhe transporti i mbetjeve

Në parashikimin e shërbimeve të grumbullimit dhe transportit të mbetjeve, bashkia duhet të marrë në konsideratë parimin për parandalimin e ndotjes. Cilësia dhe kostot e shërbimit të mbledhjes dhe largimit të mbetjeve urbane lidhen drejtpërdrejtë me mënyrën se si konsumatorët hedhin mbetjet, përdorin PGM, respektojnë oraret e përcaktuara dhe zbatojnë rregullat lokale për menaxhimin e mbetjeve. Në këtë aspekt, bashkia duhet të plotësojë kuadrin e saj rregullaror në sajë të:

- Hartimit të një rregulloreje vendore për menaxhimin e mbetjeve, ku do të përcaktohen procedurat, protokollet e punës, parashikimet se çfarë do të ndodh në rast avarish apo aksidentesh në punë,

të drejtat dhe detyrimet e të gjitha grupeve të interesit të përfshira në menaxhimin e mbetjeve si dhe gjokat përkatëse në rast të shkeljeve të evidentuara. Si parakusht, bashkia duhet të caktojë një grup pune për monitorimin dhe për të vënë në zbatim këto rregulla;

- Parandalimin e hedhjes së paligjshme të mbetjeve jashtë kontenierëve me anë të fushatave të ndërgjegjësimit dhe programeve të edukimit;
- Marrëveshje me konsumatorët e mëdhenj, për të përcaktuar përgjegjësitë dhe detyrimet e secilës palë, për dorëzimin e mbetjeve në pikat e caktuara nga bashkia, ose grumbullimi i tyre nga bashkia, në sajë të një kontrate të veçantë, në pikat e gjenerimit të tyre.

Përveç këtyre elementëve, bashkia duhet të marrë në konsideratë edhe faktorë të tjerë gjatë planifikimit të sistemit të grumbullimit dhe transportit të mbetjeve:

- Orare pune efektive dhe të përshtatshme:** Për të operuar sipas nevojave të pastërtisë dhe në mënyrë të efektshme dhe me kosto të ulët, bashkia duhet të hartojë një program të përshtatshëm pune që merr parasysh ndryshimet ditore, javore dhe mujore në lidhje me numrin e banorëve dhe veprimtarive tregtare.
- Numri i duhur i kontenierëve:** Për të ofruar një shërbim të efektshëm dhe me kosto të ulët, bashkia duhet të sigurojë numrin e duhur të kontenierëve apo koshave dhe rregullsinë e mbledhjes së mbetjeve.
- Itenerar efektiv për mbledhjen e mbetjeve:** Përcaktimi i saktë i itenerarit për makinat e mbetjeve do të ulë koston për mbledhjen e mbetjeve. Rekomandohet verifikimi i përputhshmërisë me parimet e efektshmërisë së itenerarit të grumbullimit të mbetjeve si dhe të kohës efektive me metodën (MTM – Metodës të Matjes së Kohës).
- Rritja e rendimentit në punë:** Këtu futen mekanizmat që përfshijnë përmirësimin e kushteve të përgjithshme të punës, pajisja me uniformë, stimujt për punë të mirë, trajnimi dhe forcimi i punës në grup.
- Mirëmbajtja e përshtatshme e kontenierëve dhe makinave të grumbullimit dhe transportit të mbetjeve:** Mirëmbajtja dhe riparimi i specializuar i makinave dhe pajisjeve sipas standardeve të riparimit janë çështje të rëndësishme për shërbimin e grumbullimit të mbetjeve.

5.3.3 Minimizimi i mbetjeve

Dokumenti i Politikave Startegjike dhe Plani Kombëtar i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve (2018-2033) ka përcaktuar disa indikatorë në lidhje me sasinë e mbetjeve që duhet të riciklohen, kompostohen sipas afateve kohore deri në vitin 2035²:

- Mbetjet nga paketimet
 - Deri në vitin **2025** duhet të rekuperohen jo më pak se 10% e peshës totale të mbetjeve nga paketimet.
 - Deri në vitin **2030** duhet të rekuperohen; i) jo më pak se 30% e peshës totale të mbetjeve nga paketimet, ii) jo më pak se 85% e peshës totale të mbetjeve të makinave në fund të jetës.
 - Deri në vitin **2035** duhet të rekuperohen; i) jo më pak se 60% e peshës totale të mbetjeve nga paketimet, ii) midis 70% dhe 80% për materiale të ndryshme për Mbetjet nga pajisjet elektrike dhe elektronike, iii) jo më pak se 40% e peshës totale të mbetjeve të vajrave iv) jo më pak se 65% e peshës totale të mbetjeve të gomave.
 - Deri në vitin **2025** duhet të riciklohen; i) jo më pak se 10% e peshës totale të letrës dhe kartonit, ii) jo më pak se 6% e peshës totale të plastikës, iii) jo më pak se 10% e peshës totale të qelqit iv) jo më pak se 5% e peshës totale të mbetjeve nga druri, v) jo më pak se 10% riciklimi i mbetjeve nga metalet vi) jo më pak se 30% riciklimi/reduktim i jo më pak se 95% e peshës totale të mbetjeve të makinave në fund të jetës, mbetjeve nga prishjet dhe ndërtimet

² Këtu kemi hedhur objektivat kombëtare deri në vitin 2035

- Deri në vitin **2030** duhet të riciklohen; i) jo më pak se 30% e peshës totale të letrës dhe kartonit, ii) jo më pak se 12% e peshës totale të plastikës, iii) jo më pak se 30% e peshës totale të qelqit iv) jo më pak se 10% e peshës totale të mbetjeve nga druri, v) jo më pak se 30% riciklimi i mbetjeve nga metalet vi) jo më pak se 50% riciklimi/reduktim i mbetjeve nga prishjet dhe ndërtimet vii) jo më pak se 80% e peshës totale të mbetjeve të makinave në fund të jetës,
- Deri në vitin **2035** duhet të riciklohen; i) jo më pak se 60% e peshës totale të letrës dhe kartonit, ii) jo më pak se 22.5% e peshës totale të plastikës, iii) jo më pak se 60% e peshës totale të qelqit iv) jo më pak se 15% e peshës totale të mbetjeve nga druri, v) jo më pak se 50% riciklimi i mbetjeve nga metalet vi) jo më pak se 70% riciklimi/reduktim i mbetjeve nga prishjet dhe ndërtimet vii) jo më pak se 85% e peshës totale të mbetjeve të makinave në fund të jetës, viii) midis 50% dhe 75% për materiale të ndryshme për mbetjet nga pajisjet elektrike dhe elektronike, ix) midis 50% dhe 75% për materiale të ndryshme nga mbetjet e baterive x) jo më pak se 50% të peshës së grumbulluar të gomave gjatë vitit.
- Mbetjet e biodegradueshme
 - Deri në vitin 2025 duhet të reduktohen 75% e nivelit të vitit 2016
 - Deri në vitin 2030 duhet të reduktohen 55% e nivelit të vitit 2016
 - Deri në vitin 2035 duhet të reduktohen 35% e nivelit të vitit 2016

Ndërkohë, sipas VKM nr. 48, datë 25.06.2014 “Për grumbullimin e ndarë të mbetjeve në burim”, janë përcaktuar disa objektiva, të cilat duhet të plotësohen nga NJQV-të deri në vitin 2020, ku konkretisht:

- NJQV-të deri në fund të vitit 2018, duhet të grumbullohen në mënyrë të diferencuar, të paktën mbetje të letrës, metalit, plastikës dhe qelqit.
- Brenda vitit 2020, ato duhet të kishin arritur normën e riciklimit me 50% të sasisë të mbetjeve të vitit 2014.
- Brenda vitit 2020, sasia e mbetjeve që shkojnë në Lendfill duhet të ishte 45% e sasisë së mbetjeve që prodhohet, dhe pjesa tjetër duhet të shkonte për riciklim, kompostim apo për rekuperim me energji.

5.4 Menaxhimi i mbetjeve voluminoze dhe ndërtimore

Sipas kuadrit ligjor në fuqi për administrimin e mbetjeve (VKM nr.575, datë 24.6.2015 “Për miratimin e kërkesave për menaxhimin e mbetjeve inerte”) është përgjegjësia e prodhuesit (familje, biznes apo industri) që të largojë dhe transportojë mbetjet inerte (mbetjet nga ndërtimi dhe prishjet), ndërtimore apo voluminoze që mund të gjenerojë nga aktiviteti që kryen për në vendet e përcaktuara nga pushteti vendor për këtë qëllim. Ndonëse ekziston ky kuadër ligjor, i cili përcakton mjaft mirë detyrat për secilin aktor të përfshirë në këtë fushatë, asnjë nga bashkitë e vendit nuk ka përcaktuar një vend për depozitimin e mbetjeve inerte.

Në kuadrin ligjor theksohet se këto vende të përcaktuara për depozitimin e mbetjeve inerte/ndërtimore/voluminoze duhet të jenë të pajisur me leje mjedisore të posaçme dhe duhet të pranojnë vetëm këto lloje mbetjesh, dhe jo përzierje apo përpunime të këtyre mbetjeve me elemente të tjerë, pasi ato mund të jenë të rrezikshme.

Të gjitha vend-depozitimet e mbetjeve inerte kanë të njëjtën mënyrë operimi si lendfill-et për mbetjet urbane, ku gjeneruesi i mbetjeve duhet të paguajë një tarifë kundrejt sasisë së mbetjeve inerte që transportohet, e cila mbulon koston e operimit të fushës, trajtimit të tyre dhe mbylljen përfundimtare të saj. Ndërkohë ndalohet ndërtimi i venddepozitimeve të përkohshme të mbetjeve inerte nga njësitë e qeverisjes vendore në zonat e mëposhtme:

- Zonat e mbrojtura, arkeologjike, turistike apo në çdo zonë që mbrohet me një akt normativ;
- Zonat në distancë 300 metra nga një pus furnizues me ujë dhe çdo burim tjetër ujorë;

- Zonat në distancë 100 metra nga një përrua, argjinaturë lumore, liqen, lum ose kompleks ligatinor;
- Zonat në distancë 300 metra nga një zonë e mbrojtur në përputhje me pikën e parë.

Lendfilllet e mbetjeve inerte mund të jenë *Lendfille vendore*, të cilat shërbejnë për trajtimin e mbetjeve të prodhuara brenda territorit të një NJQV-je ose *Lendfille rajonale*, të cilat shërbejnë për trajtimin e mbetjeve të shumë NJQV-ve. Njësitë e qeverisjes vendore mund të bashkëpunojnë me njëra-tjetrën për përcaktimin e vendit, ku do të ndërtohet Lendfilli rajonal dhe të mënyrës së funksionimit të tij. Operatorët, të cilët merren me trajtimin e mbetjeve në Lendfille dhe venddepozitimet e përkohshme të mbetjeve inerte, janë të detyruar të raportojnë pranë NJQV-ve dhe Agjencisë Kombëtare të Mjedisit për të dhënat e mbetjeve që trajtojnë.

Në mënyrë të veçantë, ka një treg ripërdorimi për agregatat që rrjedhin nga mbetjet e ndërtimeve në rrugë, kanalizime dhe projekte të tjera ndërtimi. Nëse nuk ndahen që në burim apo nuk transportohen veçmas, ato mund të përmbajnë sasi të vogla të mbetjeve të rrezikshme, përzierja e të cilave mund të paraqesë rrezik të veçantë për mjedisin dhe mund të pengojë riciklimin.

Shpesh herë mbetjet inerte përzihen me mbetjet urbane dhe më pas depozitohen në pikën e venddepozitimit të përkohshëm në Piskovë. Nga ana tjetër gjeneruesit e mbetjeve inerte shpesh herë i shkarkojnë ato në vende ilegale, atje ku të munden. Bashkia duhet të përcaktojë një zonë të caktuar në territorin e saj, ku të gjithë gjeneruesit e mbetjeve inerte të mund të dërgojnë mbetjet e tyre në këtë pikë dhe jo t'i hedhin ato në PGM të mbetjeve urbane apo në depozitime ilegale.

5.5 Skenarët e propozuar për shërbimin e menaxhimit të mbetjeve

Hyrja në fuqi e reformës territoriale u shoqërua edhe me një riorganizim të shërbimeve publike, ku njëri prej tyre është edhe ai i menaxhimit të mbetjeve. Kjo ndarje ofron mundësi të mira për përdorimin eficient të burimeve ekzistuese (makina për transportin e mbetjeve, kontenierë, vend-depozitime) ashtu dhe të burimeve njerëzore për këtë qëllim.

Propozimi i skenarëve për organizimin e shërbimit në Bashkinë Kavajë, do të bëhet bazuar në objektivin kryesorë të bashkisë për të ndërmarrë hapat për arritjen e standardit minimal të formimit të shërbimit. Të dy skenarët do të synojnë, në nivele të caktuara, ofrimin e një shërbimi me standarde sa më të larta, me kosto optimale dhe të përballueshme nga taksa paguesit, për të synuar mbulimin e plotë të koston së shërbimit, bashkia propozon dy skenarë të mundshëm për ofrimin e shërbimit. Qëllimi i bashkisë është të rrisë cilësinë e shërbimit në sajë të përmirësimit të infrastrukturës dhe diversifikimit e shërbimeve që ajo ofron. Për secilin nga skenarët është bërë llogaritja e koston sipas modelit të dldp-së miratuar me *VKM nr. 319, datë 31.5.2018 "Për Miratimin e Masave për Koston e Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve"*. Formulimi i skenarëve është realizuar bazuar në konsideratat më poshtë:

SKENARËT E OFRIMIT TË SHËRBIMIT

SKENARI BAZË	Grumbullim i mbetjeve miks në 100% të zonës urbane dhe 70% zonës rurale. Transportim i tyre me mjete teknologjike të amortizuara por që mirëmbahen sipas nevojës. Depozitimi i tyre në Zonën e Trajtimit të Mbetjeve në Sharrë, Tiranë në një distancë 54 km një rrugë.
SKENARI I	Grumbullimi i mbetjeve në zona urbane 100% dhe 90% zona rurale. Transportimi me mjete teknologjike dhe ndërtimi i qendrave të transferimit (qendra për rikuperimin e materialeve). Depozitimi i mbetjeve në Impaintin e Trajtimit të mbetjeve në landfillin e Sharrës në Tiranë. Identifikimi dhe eliminimi i grumbullimeve ilegale në të gjithë teritorrin e Bashkisë. Zona urbane: NJA Kavajë, Qendra NJA Golem, Qendra e NJA Synej, Qendra e NJA Luz i Vogël,

Zona rurale: NJA Golem (Kryemdhenj, Seferaj, Tilaj, Golemas, Qerret, Karpen, Zigxhafaj, Kanaparaj, Agonas, Karpen i ri); NJA Synej (Bukaq, Rrikaj, Hajdaraj, Peqinaj, Rrakul, Bago); NJA Luz i Vogël (Vorrozen, Beden, Blerimaj); NJA Helmes (Zikularje, Lispatros, Shtodhër, Çetë, Momel, Habilaj, Çollakaj, Kryezi, Cikallesh).

Shërbimi ofrohet gjatë 7 ditëve të javës pas orës 24:00.

SKENARI II

Grumbullimi i mbetjeve në zona urbane **100%** dhe **90%** zona rurale.

Grumbullimi i diferencuar i mbetjeve në të gjithë zonën urbane të Bashkisë, duke filluar me qytetin e Kavajës (nr. i popullsisë në NJA Kavajë 40,094 banorë dhe 1,052 biznese), me 3 kontenierë. Konkretisht skema parashikohet të aplikohet si fillim për 1,000 familje (3,700 banorë) me 3 kontenierë 1.1 m³, ku familjet do të pajisen me qese për mbetje të riciklueshme (90 copë për 60 kg në muaj për familje). Vendi i parashikuar nga Bashkia Kavajë për dërgimin e mbetjeve të riciklueshme është përcaktuar të jetë në qytetin e Elbasanit në zonën e ish Kombinatit Metalurgjik në një distancë prej 59 km.

Trasportimi i mbetjeve me mjete teknologjike të destinuar për mbetje sipas karakteristikave të tyre për mbetjet mix dhe mbetjet e rikuperueshme.

Depozitimi i të gjitha mbetjeve në Zonë e Trajtimit të Mbetjeve në Sharrë në Tiranë. Organizimi i infrastrukturës së grumbullimit të diferencuar të rrymave të tjera.

- Bashkia Kavajë kërkon që do ta ofrojë shërbimin me 10 makina teknologjike dhe 4 makina shtesë gjatë sezonit turistik
- Kamionçinë 2 copë gjatë vitit dhe shtesë përgjatë sezonit turistik të shtohet 1 copë
- 2 Makina bot uji për freskimin e rrugëve dhe 1 mjet shtesë gjatë sezonit turistik
- 3 Makina teknologjike autofshese
- 1 kamion për transportimin e konteniereve
- Konteniereë: i) Qyteti Kavajë 302 cope; ii) Golemi 256 kontenierë dhe 80 shtesë në sezon turistik; iii) Sunej, Luzi i Madh, Helmes 106 kontenierë.

5.6 Llogaritaj e kostove për secilin nga skenarët e propozuar

Bazuar në VKM nr. 319/2028 “Për llogaritjen e kostove dhe tarifave për shërbimin e menaxhimit të mbetjeve”, më poshtë, për secilin nga skenarët e propozuar janë bërë llogaritjet përkatëse, si më poshtë:

SKENARI BAZË

Të dhënat që janë marrë në konsideratë gjatë llogaritjeve të këtij skenari janë:

Tabela 7 Të dhënat bazë për llogaritjen e kostos së skenarit bazë

Skenari Bazë - Zona	Popullsia	Norma e gjenerimit	Tipi i Kamionit	Frekuenca	Kosto e depozitimit në impiant
		kg/banorë/ditë	ton	ditë/javë	lek/ton
NJA Kavaje (100% e popullsisë marrin shërbim)	41,584	0.8	10	7	3,100
NJA Synej, Luzi i Vogel, Helmes (70% e popullsisë marrin shërbim)	11,856	0.4	5	6	3,100
NJA Golem (100% e popullsisë marrin shërbim)	29,350	0.8	5	7	3,100

Tabela 8 Kosto operacionale dhe e investimeve për skenarin bazë të ofrimit të shërbimit të mbetjeve

SKENARI BAZË			MBETJET DEPOZITOHEN NË LANDFILLIN E SHARRËS
Zona 1	NJA Kavaje,	O&M	82,173,211.87 Lekë
Zona 2	NJA Synej, Luzi i Vogel, Helmes	O&M	7,144,334.56 Lekë
Zona 3	NJA Golem	O&M	73,145,406.74 Lekë
O&M totale			162,462,953.18 Lekë
Zona 1	NJA Kavaje,	Kosto investimi (kontenier+makina)	19,546,926 Lekë
Zona 2	NJA Synej, Luzi i Vogel, Helmes	Kosto investimi (kontenier+makina)	3,993,067 Lekë
Zona 3	NJA Golem	Kosto investimi (kontenier+makina)	16,023,932 Lekë
Kosto totale investimi			39,563,925 Lekë
Bashkia Kavajë		Kosto totale	202,026,877.97 Lekë

Sipas të dhënave të llogarituar nga sistemi në tabelën më poshtë evidentohet infrastruktura e nevojshme dhe sasia e mbetjeve potenciale që gjenerohet në bashki gjatë 1 viti:

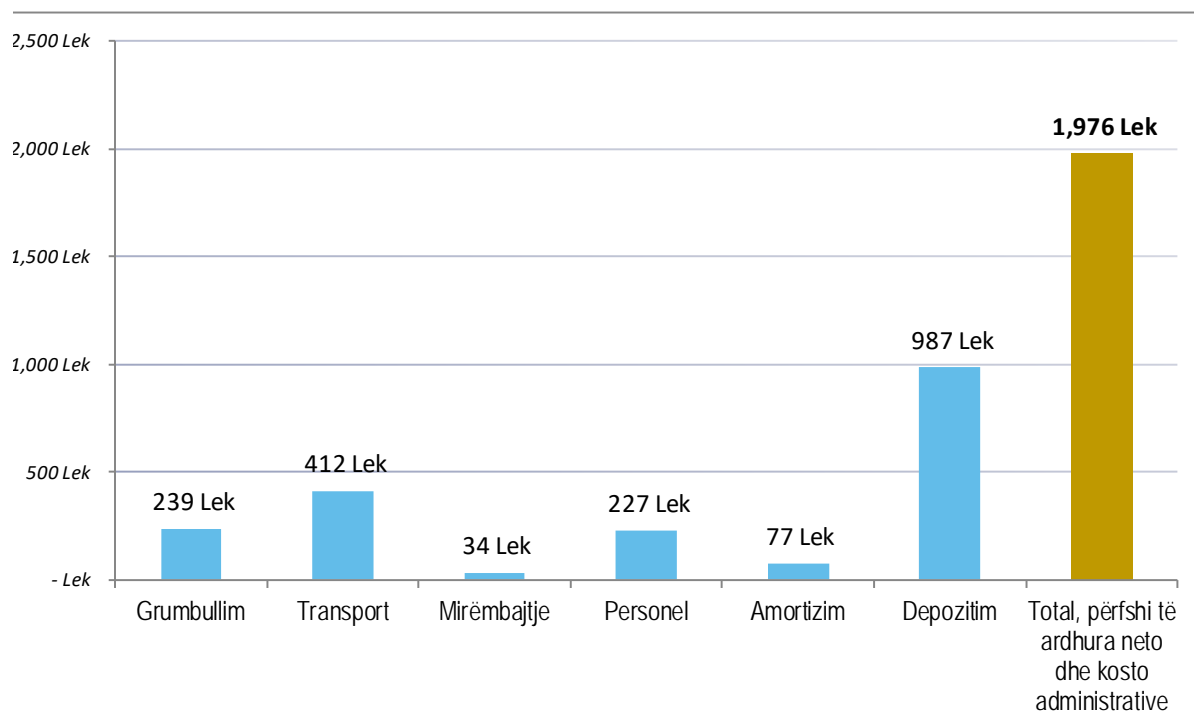
Tabela 9 Infrastruktura e llogaritur për ofrimin e skenarit bazë

	Nr. kontenierësh	Nr. Makina	Tonazhi	Turnet	Sasia vjetore e mbetjeve (ton/vit)
NJA Kavajë,	284	2	10	2	12,143
NJA Synej, Luzi i Vogël, Helmes	28	1	5	1	365
NJA Golem	201	3	5	2	8,570
Totali	313				21,078

Më poshtë jepen kostot njësi të llogaritura nga sistemi për secilën nga zonat e shërbimit, ku kosto njësi për banorë për Zonën 1 është 1,976 lek/banorë, për Zonën 2 është 861 lek/ banorë dhe për Zonën 3 2,492 lek/banorë; kosto njësi për ton për Zonën 1 është 6,767 lek/ton, për Zonën 2 është 19,565 lek/ton dhe për Zonën 3 është 8,535 lek.ton:

Zona e shërbimit Zona 1

Kostot totale të menaxhimit [LEK/vit] **82,173,211.87**

Kostot e menaxhimit të mbetjeve për banor

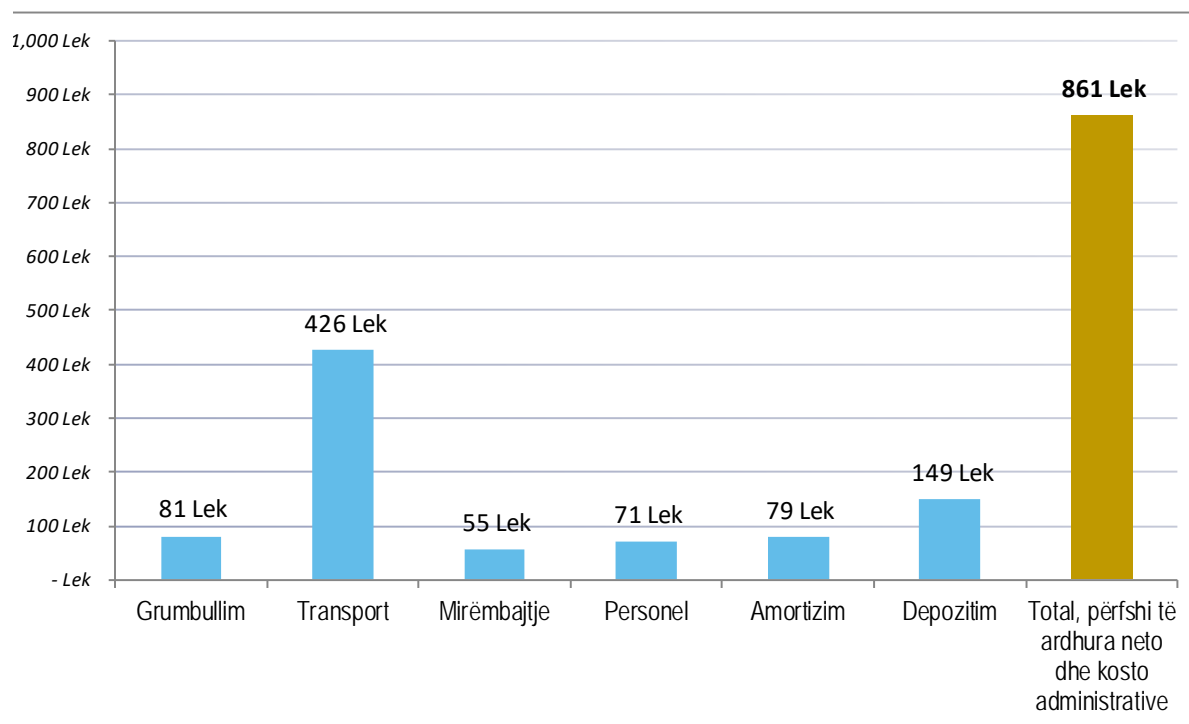
<i>Grumbullim</i>	239 Lek	2.28 €
<i>Transport</i>	412 Lek	3.93 €
<i>Mirëmbajtje</i>	34 Lek	0.33 €
<i>Personel</i>	227 Lek	2.16 €
<i>Amortizim</i>	77 Lek	0.73 €
<i>Depozitim</i>	987 Lek	9.40 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	1,976 Lek	18.82 €

Kosto për menaxhimin e mbetjeve për ton në vit

<i>Grumbullim</i>	819 Lek	7.80 €
<i>Transport</i>	1,412 Lek	13.44 €
<i>Mirëmbajtje</i>	117 Lek	1.12 €
<i>Personel</i>	777 Lek	7.40 €
<i>Amortizim</i>	263 Lek	2.51 €
<i>Depozitim</i>	3,379 Lek	32.18 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	6,767 Lek	64.45 €

Zona e shërbimit Zona 2

Kostot totale të menaxhimit [LEK/vit] 7,144,334.56

Kostot e menaxhimit të mbetjeve për banor

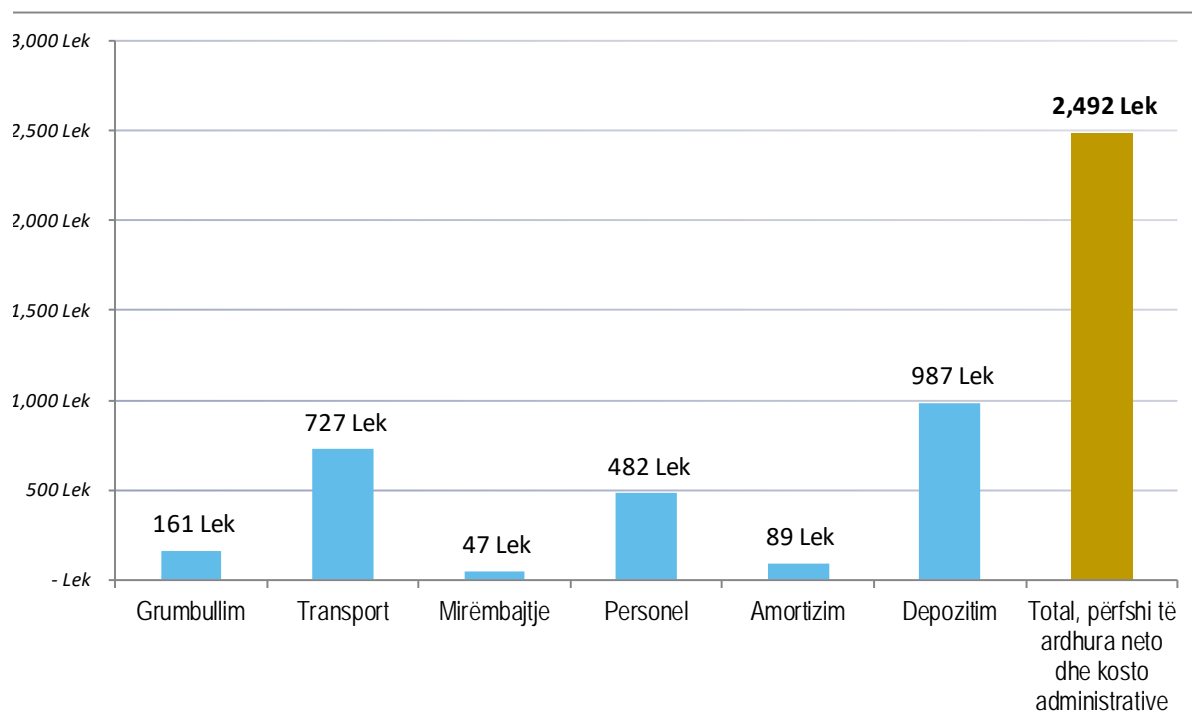
<i>Grumbullim</i>	81 Lek	0.77 €
<i>Transport</i>	426 Lek	4.06 €
<i>Mirëmbajtje</i>	55 Lek	0.53 €
<i>Personel</i>	71 Lek	0.68 €
<i>Amortizim</i>	79 Lek	0.75 €
<i>Depozitim</i>	149 Lek	1.42 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	861 Lek	8.20 €

Kosto për menaxhimin e mbetjeve për ton në vit

<i>Grumbullim</i>	1,844 Lek	17.56 €
<i>Transport</i>	9,686 Lek	92.24 €
<i>Mirëmbajtje</i>	1,254 Lek	11.94 €
<i>Personel</i>	1,615 Lek	15.38 €
<i>Amortizim</i>	1,788 Lek	17.03 €
<i>Depozitim</i>	3,379 Lek	32.18 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	19,565 Lek	186.33 €

Zona e shërbimit Zona 3

Kostot totale të menaxhimit [LEK/vit] 73,145,406.74

Kostot e menaxhimit të mbetjeve për banor

<i>Grumbullim</i>	161 Lek	1.53 €
<i>Transport</i>	727 Lek	6.92 €
<i>Mirëmbajtje</i>	47 Lek	0.45 €
<i>Personel</i>	482 Lek	4.59 €
<i>Amortizim</i>	89 Lek	0.85 €
<i>Depozitim</i>	987 Lek	9.40 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	2,492 Lek	23.74 €

Kosto për menaxhimin e mbetjeve për ton në vit

<i>Grumbullim</i>	550 Lek	5.24 €
<i>Transport</i>	2,489 Lek	23.70 €
<i>Mirëmbajtje</i>	160 Lek	1.53 €
<i>Personel</i>	1,651 Lek	15.72 €
<i>Amortizim</i>	306 Lek	2.91 €
<i>Depozitim</i>	3,379 Lek	32.18 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	8,535 Lek	81.28 €

SKENARI I

Të dhënat që janë marrë në konsideratë gjatë llogaritjeve të këtij skenari janë:

Tabela 10 Të dhënat bazë për llogartjen e kostos së Skenarit I

Skenari I - Zona	Popullsia	Norma e gjenerimit	Tipi i Kamionit	Frekuenca	Kosto e depozitimit në impiant
		kg/banorë/ditë	ton	ditë/javë	lek/ton
NJA Kavaje (100% e popullsisë marrin shërbim)	41,584	0.8	10	7	3,100
NJA Synej, Luzi i Vogel, Helmes (90% e popullsisë marrin shërbim)	11,856	0.4	5	2	3,100
NJA Golem (100% e popullsisë marrin shërbim)	29,350	0.8	5		3,100

Tabela 11 Kosto operacionale dhe e investimeve për skenarin I të ofrimit të shërbimit të mbetjeve

SKENARI 1			MBETJET DEPOZITOHEN NË LANDFILLIN NË SHARRË
Zona 1	NJA Kavaje	O&M	82,173,211.87 Lekë
Zona 2	NJA Synej, Luzi i Vogel, Helmes	O&M	7,543,265.50 Lekë
Zona 3	NJA Golem	O&M	73,145,406.74 Lekë
O&M totale			162,861,884.11 Lekë
Zona 1	NJA Kavaje,	Kosto investimi (kontenier+makina)	19,546,926 Lekë
Zona 2	NJA Synej, Luzi i Vogel, Helmes	Kosto investimi (kontenier+makina)	4,276,800 Lekë
Zona 3	NJA Golem	Kosto investimi (kontenier+makina)	16,023,932 Lekë
Kosto totale investimi			39,847,658 Lekë
Bashkia Kavajë		Kosto totale	202,709,542.23 Lekë

Sipas të dhënave të llogarituar nga sistemi në tabelën më poshtë evidentohet infrastruktura e nevojshme dhe sasia e mbetjeve potenciale që gjenerohet në bashki gjatë 1 viti:

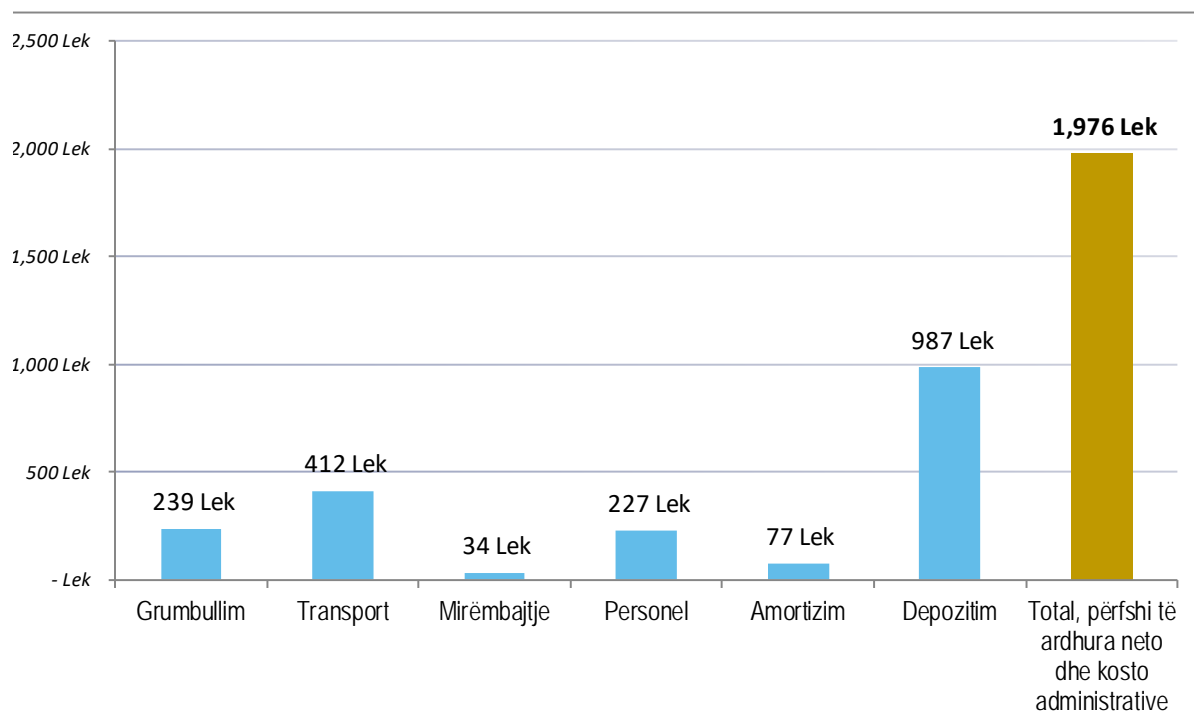
Tabela 12 Infrastruktura e llogarituar për ofrimin e skenarit I

	Nr. kontenierësh	Nr. Makina	Tonazhi	Turnet	Sasia vjetore e mbetjeve (ton/vit)
NJA Kavajë	284	2	10	2	12,143
NJA Synej, Luzi i Vogël, Helmes	36	1	5	1	469
NJA Golem	201	3	5	2	8,570
Totali	321				21,182

Më poshtë jepen kostot njësi të llogaritura nga sistemi për secilën nga zonat e shërbimit, ku kosto njësi për banorë për Zonën 1 është 1,976 lek/banorë, për Zonën 2 është 707 lek/ banorë dhe për Zonën 3 2,492 lek/banorë; kosto njësi për ton për Zonën 1 është 6,767 lek/ton, për Zonën 2 është 16,067 lek/ton dhe për Zonën 3 është 8,535 lek.ton:

Zona e shërbimit Zona 1

Kostot totale të menaxhimit [LEK/vit] **82,173,211.87**

Kostot e menaxhimit të mbetjeve për banor

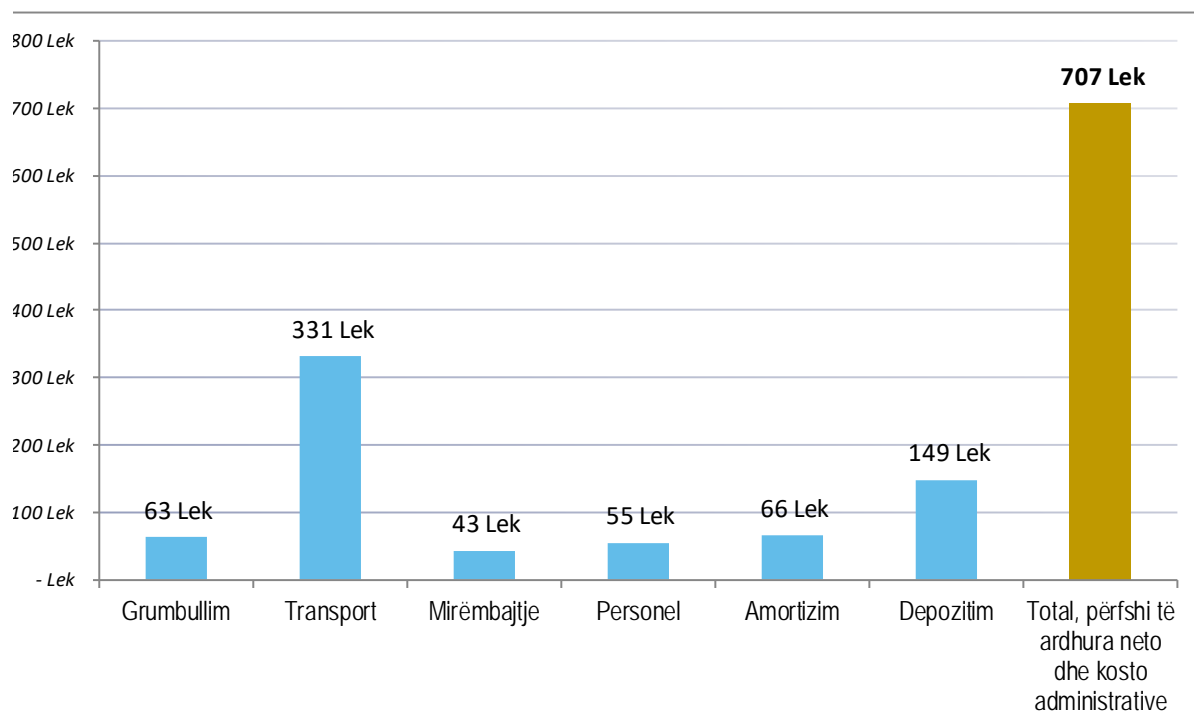
<i>Grumbullim</i>	239 Lek	2.28 €
<i>Transport</i>	412 Lek	3.93 €
<i>Mirëmbajtje</i>	34 Lek	0.33 €
<i>Personel</i>	227 Lek	2.16 €
<i>Amortizim</i>	77 Lek	0.73 €
<i>Depozitim</i>	987 Lek	9.40 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	1,976 Lek	18.82 €

Kosto për menaxhimin e mbetjeve për ton në vit

<i>Grumbullim</i>	819 Lek	7.80 €
<i>Transport</i>	1,412 Lek	13.44 €
<i>Mirëmbajtje</i>	117 Lek	1.12 €
<i>Personel</i>	777 Lek	7.40 €
<i>Amortizim</i>	263 Lek	2.51 €
<i>Depozitim</i>	3,379 Lek	32.18 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	6,767 Lek	64.45 €

Zona e sherbimit Zona 2

Kostot totale të menaxhimit [LEK/vit] 7,543,265.50

Kostot e menaxhimit të mbetjeve për banor

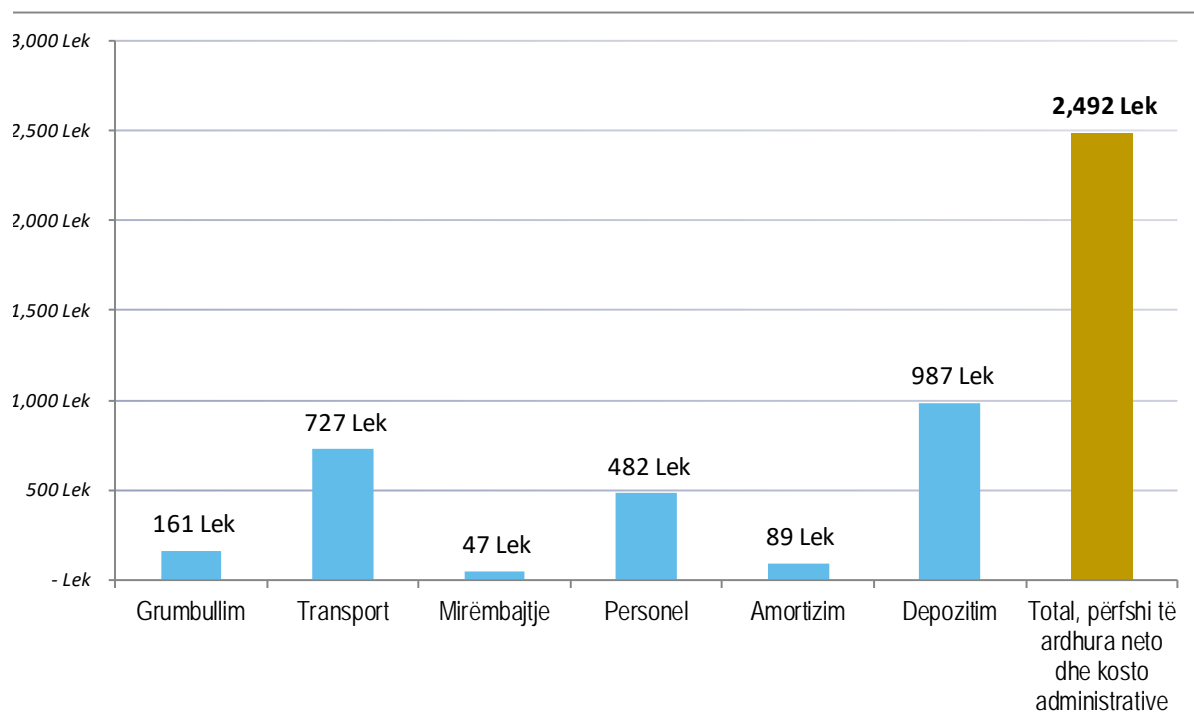
<i>Grumbullim</i>	63 Lek	0.60 €
<i>Transport</i>	331 Lek	3.16 €
<i>Mirëmbajtje</i>	43 Lek	0.41 €
<i>Personel</i>	55 Lek	0.53 €
<i>Amortizim</i>	66 Lek	0.62 €
<i>Depozitim</i>	149 Lek	1.42 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	707 Lek	6.73 €

Kosto për menaxhimin e mbetjeve për ton në vit

<i>Grumbullim</i>	1,434 Lek	13.66 €
<i>Transport</i>	7,533 Lek	71.75 €
<i>Mirëmbajtje</i>	975 Lek	9.29 €
<i>Personel</i>	1,256 Lek	11.96 €
<i>Amortizim</i>	1,489 Lek	14.18 €
<i>Depozitim</i>	3,379 Lek	32.18 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	16,067 Lek	153.02 €

Zona e shërbimit Zona 3

Kostot totale të menaxhimit [LEK/vit] 73,145,406.74

Kostot e menaxhimit të mbetjeve për banor

<i>Grumbullim</i>	161 Lek	1.53 €
<i>Transport</i>	727 Lek	6.92 €
<i>Mirëmbajtje</i>	47 Lek	0.45 €
<i>Personel</i>	482 Lek	4.59 €
<i>Amortizim</i>	89 Lek	0.85 €
<i>Depozitim</i>	987 Lek	9.40 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	2,492 Lek	23.74 €

Kosto për menaxhimin e mbetjeve për ton në vit

<i>Grumbullim</i>	550 Lek	5.24 €
<i>Transport</i>	2,489 Lek	23.70 €
<i>Mirëmbajtje</i>	160 Lek	1.53 €
<i>Personel</i>	1,651 Lek	15.72 €
<i>Amortizim</i>	306 Lek	2.91 €
<i>Depozitim</i>	3,379 Lek	32.18 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	8,535 Lek	81.28 €

SKENARI 2

Të dhënat që janë marrë në konsideratë gjatë llogaritjeve të këtij skenari janë:

Tabela 13 Të dhënat bazë për llogartjen e kostos së **Skenarit II**

Skenari II - Zona	Popullsia	Norma e gjenerimit	Tipi i Kamionit	Frekuenca	Kosto e depozitimit në implant
		kg/banorë/ditë	ton	ditë/javë	lek/ton
Zona 1 - NJA Kavajë	41,584	0.8	10	7	3,100
Zona 2 - NJA Synej, Luzi i Vogël, Helmes	11,856	0.4	5	6	3,100
Zona 3 - NJA Golem	29,350	0.8	5	7	3,100
Zona 4 - NJA Kavaje (projekt pilot, ndarje ne burim)	3,700	0.2	3	2	0

Tabela 14 Kosto operacionale dhe e investimeve për skenarin II të ofrimit të shërbimit të mbetjeve

SKENARI 2			MBETJET DEPOZITOHEN NË LANDFILLIN E SHARRËS
Zona 1	NJA Kavaje	O&M	82,173,211.87 Lekë
Zona 2	NJA Synej, Luzi i Vogel, Helmes	O&M	7,543,265.50 Lekë
Zona 3	NJA Golem	O&M	73,145,406.74 Lekë
Zona 4	NJA Kavaje (projekt pilot, ndarje ne burim)	O&M	1,150,671.58 Lekë
O&M totale			164,012,555.69 Lekë
Zona 1	NJA Kavaje,	Kosto investimi (kontenier+makina)	19,546,926 Lekë
Zona 2	NJA Synej, Luzi i Vogel, Helmes	Kosto investimi (kontenier+makina)	4,276,800 Lekë
Zona 3	NJA Golem	Kosto investimi (kontenier+makina)	16,023,932 Lekë
Zona 4	NJA Kavaje (projekt pilot, ndarje ne burim)	Kosto investimi (kontenier+makina)	403,080 Lekë
Kosto totale investimi			40,250,738 Lekë
Bashkia Kavajë			Kosto totale
			204,263,293.81 Lekë

Sipas të dhënave të llogarituar nga sistemi në tabelën më poshtë evidentohet infrastruktura e nevojshme dhe sasia e mbetjeve potenciale që gjenerohet në bashki gjatë 1 viti:

Tabela 15 Infrastruktura e llogaritur për ofrimin e skenarit II

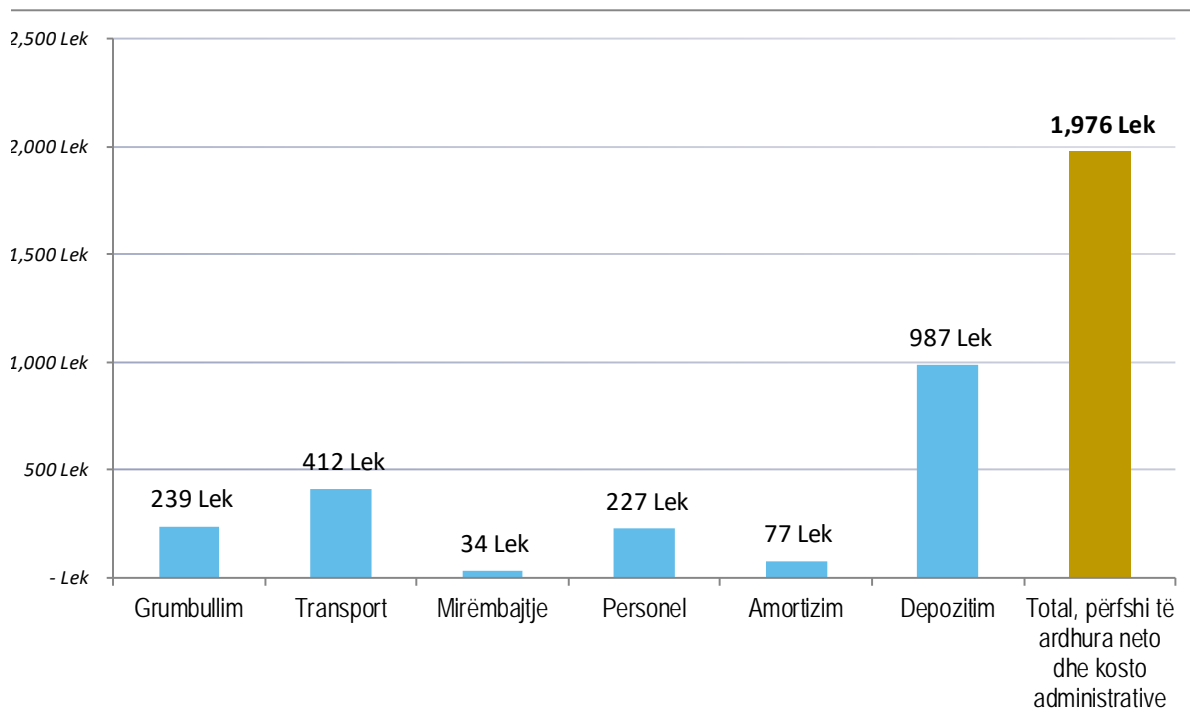
	Nr. kontenierësh	Nr. Makina	Tonazhi	Turnet	Sasia vjetore e mbetjeve (ton/vit)
NJA Kavaje	284	2	10	2	12,143
NJA Synej, Luzi i Vogel, Helmes	36	1	5	1	469
NJA Golem	201	3	5	2	8,570
NJA Kavaje (projekt pilot, ndarje ne burim)	84	1	3	1	270
Totali	321				21,452

Më poshtë jepen kostot njësi të llogaritura nga sistemi për secilën nga zonat e shërbimit, ku kosto njësi për banorë për Zonën 1 është 2,085 lek/banorë, për Zonën 2 është 746 lek/ banorë, për Zonën 3 është

2,629 lek/banorë dhe për Zonën 4 ; kosto njësi për ton për Zonën 1 është 7,140 lek/ton, për Zonën 2 është 16,951 lek/ton, për Zonën 3 është 9,005 lek/ton dhe për Zonën 4 është :

Zona e shërbimit Zona 1

Kostot totale të menaxhimit [LEK/vit] **82,173,211.87**

Kostot e menaxhimit të mbetjeve për banor

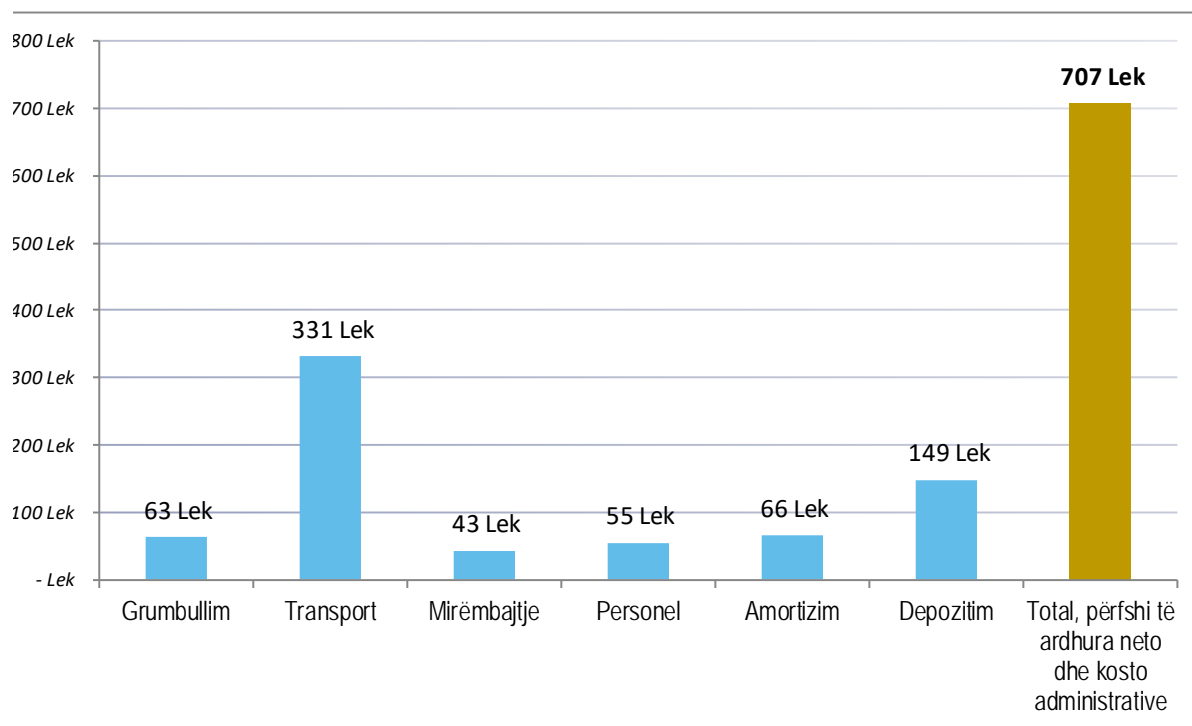
<i>Grumbullim</i>	239 Lek	2.28 €
<i>Transport</i>	412 Lek	3.93 €
<i>Mirëmbajtje</i>	34 Lek	0.33 €
<i>Personel</i>	227 Lek	2.16 €
<i>Amortizim</i>	77 Lek	0.73 €
<i>Depozitim</i>	987 Lek	9.40 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	1,976 Lek	18.82 €

Kosto për menaxhimin e mbetjeve për ton në vit

<i>Grumbullim</i>	819 Lek	7.80 €
<i>Transport</i>	1,412 Lek	13.44 €
<i>Mirëmbajtje</i>	117 Lek	1.12 €
<i>Personel</i>	777 Lek	7.40 €
<i>Amortizim</i>	263 Lek	2.51 €
<i>Depozitim</i>	3,379 Lek	32.18 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	6,767 Lek	64.45 €

Zona e sherbimit Zona 2

Kostot totale të menaxhimit [LEK/vit] 7,543,265.50

Kostot e menaxhimit të mbetjeve për banor

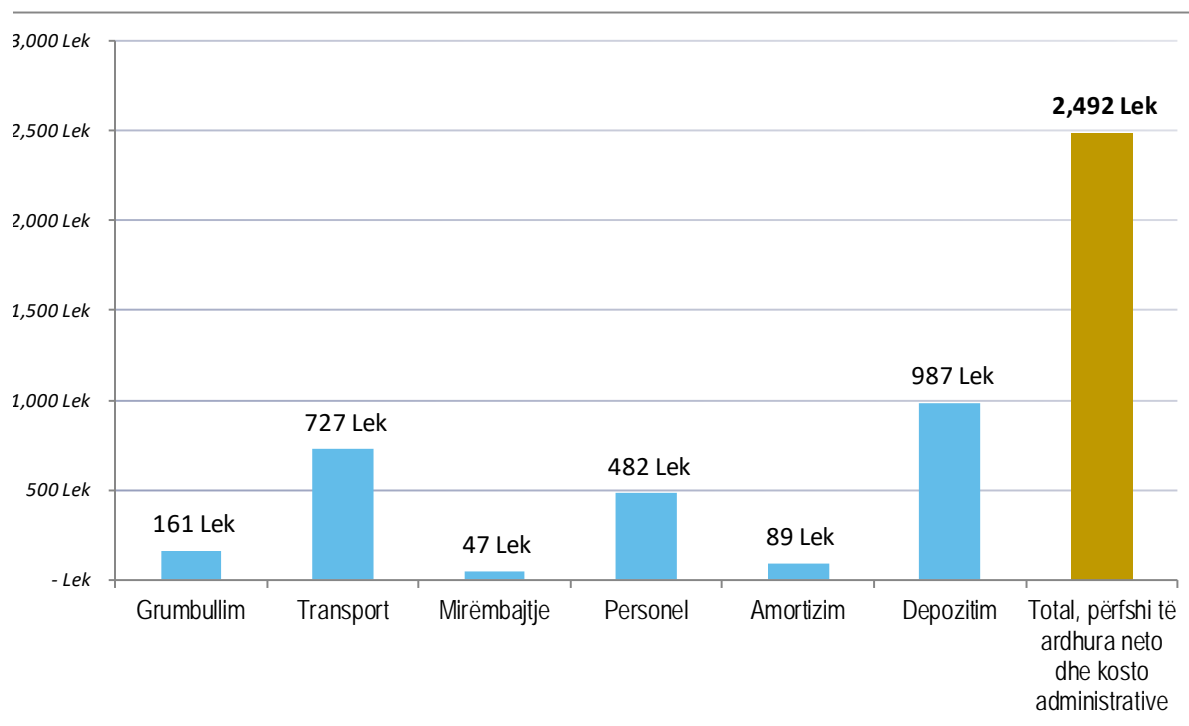
<i>Grumbullim</i>	63 Lek	0.60 €
<i>Transport</i>	331 Lek	3.16 €
<i>Mirëmbajtje</i>	43 Lek	0.41 €
<i>Personel</i>	55 Lek	0.53 €
<i>Amortizim</i>	66 Lek	0.62 €
<i>Depozitim</i>	149 Lek	1.42 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	707 Lek	6.73 €

Kosto për menaxhimin e mbetjeve për ton në vit

<i>Grumbullim</i>	1,434 Lek	13.66 €
<i>Transport</i>	7,533 Lek	71.75 €
<i>Mirëmbajtje</i>	975 Lek	9.29 €
<i>Personel</i>	1,256 Lek	11.96 €
<i>Amortizim</i>	1,489 Lek	14.18 €
<i>Depozitim</i>	3,379 Lek	32.18 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	16,067 Lek	153.02 €

Zona e shërbimit Zona 3

Kostot totale të menaxhimit [LEK/vit] 73,145,406.74

Kostot e menaxhimit të mbetjeve për banor

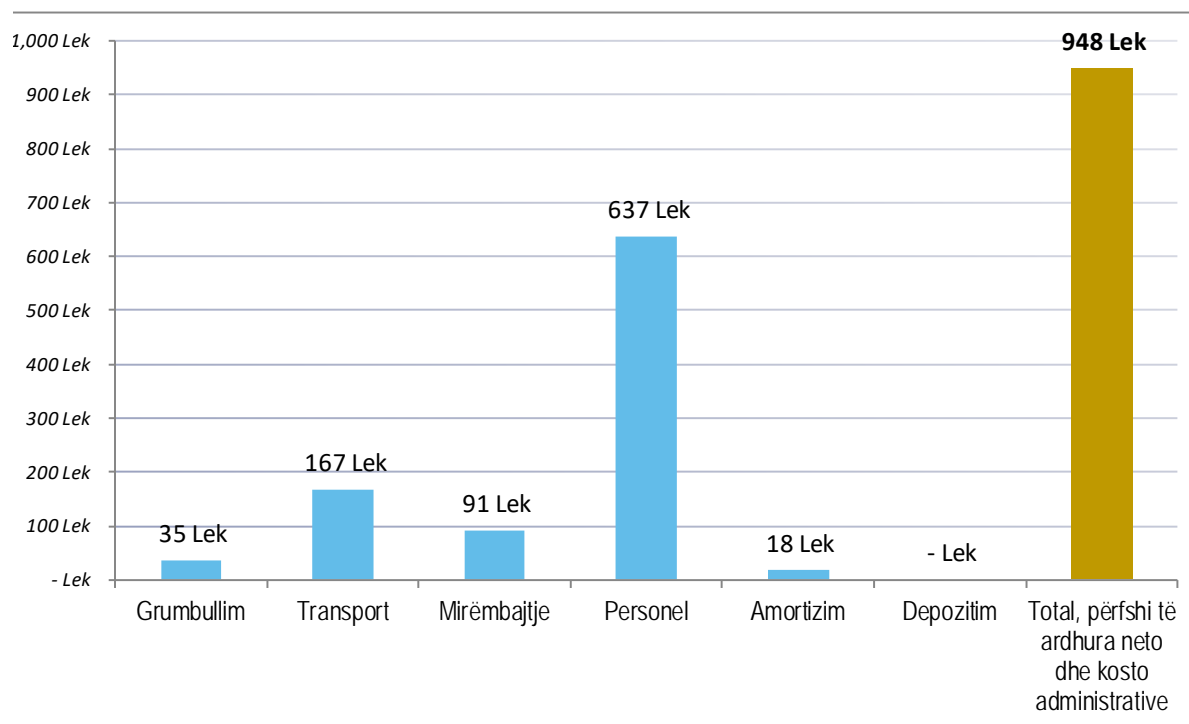
<i>Grumbullim</i>	161 Lek	1.53 €
<i>Transport</i>	727 Lek	6.92 €
<i>Mirëmbajtje</i>	47 Lek	0.45 €
<i>Personel</i>	482 Lek	4.59 €
<i>Amortizim</i>	89 Lek	0.85 €
<i>Depozitim</i>	987 Lek	9.40 €
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	2,492 Lek	23.74 €

Kosto për menaxhimin e mbetjeve për ton në vit

<i>Grumbullim</i>	550 Lek	5.24 €
<i>Transport</i>	2,489 Lek	23.70 €
<i>Mirëmbajtje</i>	160 Lek	1.53 €
<i>Personel</i>	1,651 Lek	15.72 €
<i>Amortizim</i>	306 Lek	2.91 €
<i>Depozitim</i>	3,379 Lek	32.18 €

Zona e shërbimit Zona 4

Kostot totale të menaxhimit [LEK/vit] 1,150,671.58

Kostot e menaxhimit të mbetjeve për banor

Grumbullim	35 Lek	0.33 €
Transport	167 Lek	1.59 €
Mirëmbajtje	91 Lek	0.87 €
Personel	637 Lek	6.07 €
Amortizim	18 Lek	0.17 €
Depozitim	- Lek	€ -
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	948 Lek	9.03 €

Kosto për menaxhimin e mbetjeve për ton në vit

Grumbullim	479 Lek	4.57 €
Transport	2,286 Lek	21.77 €
Mirëmbajtje	1,251 Lek	11.91 €
Personel	8,731 Lek	83.16 €
Amortizim	244 Lek	2.32 €
Depozitim	- Lek	€ -
Total, përfshi të ardhura neto dhe kosto administrative	12,992 Lek	123.73 €

5.7 Krahasimi i kostove të skenarëve të propozuar

Skenarët e propozuar për planin e menaxhimit të mbetjeve në Bashkinë Kavajë janë bazuar në përmbushjen e parimit për arritjen e standardit minimal për menaxhimin e mbetjeve, duke filluar nga prioritetet më bazike deri tek ato më maksimale. Skenari I është hartuar për të përmbushur prioritetin për shtrirjen e shërbimit në pjesën më të madhe të territorit urban dhe rural të bashkisë dhe dërgimin e mbetjeve në stacion transferimi, dhe Skenari II ka tentuar që të prezantojë tek bashkia masa të cilat potencialisht do të tentonin të arrinin standardin ligjor për menaxhimin e integruar të mbetjeve.

Në tabelën dhe në grafikun më poshtë bëhet një krahasim i kostos aktuale të shërbimit të menaxhimit të mbetjeve në Bashkinë Kavajë dhe kostot e dy skenarëve të tjerë ku shërbimi është shtrirë në të gjithë territorin e bashkisë:

Tabela 16 Krahasimi i kostove të shërbimit të mbetjeve në Bashkinë Kavajë

	O&M	Kosto investimesh	Kosto totale	% e rritjes
Kosto e llogaritur nga bashkia (jo me VKM 319/2018)		254,000,000 Lekë	11,994,000 Lekë	0%
Skenari bazë	162,462,953 Lekë	39,563,925 Lekë	202,026,878 Lekë	62%
Skenari 1	162,861,884 Lekë	39,847,658 Lekë	202,709,542 Lekë	68%
Skenari 2	164,012,556 Lekë	40,250,738 Lekë	204,263,294 Lekë	158%

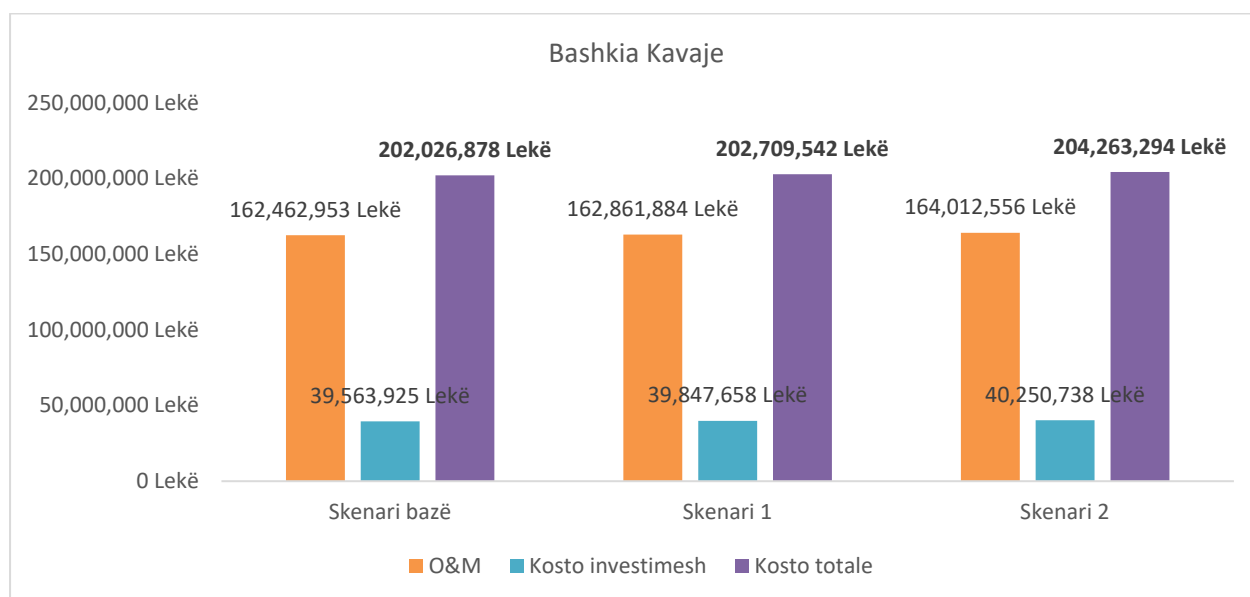

Figura 7 Krahasimi i kostove të skenarëve të shërbimit të menaxhimit të mbetjeve në Bashkinë Kavajë

Siç mund ta shohim edhe nga llogaritjet e kryera sipas VKM 319/2018, kosto e plotë e shërbimit për Bashkinë Kavajë për të gjithë skenarët e saj, rezulton më e ulët se buxheti aktual që ka miratuar këshilli bashkiak. Gjithësesi, kjo kosto është vetëm për pjesën e shërbimit të mbetjeve (grumbull, transport dhe depozitim final) dhe nuk merr në konsideratë pjesën e fshirjes dhe larjes së rrugëve.

5.8 Politika e mbulimit të kostos nga të ardhurat nga tarifat e pastrimit

5.8.1 Metodologji për mbulimin e kostos

Politika e mbulimit të kostos: 'Mbulimi i kostos' përfshin një sistem tarifash dhe taksash, të cilat kanë si qëllim specifikisht të mbulojnë disa ose të gjitha kostot e ofrimit të shërbimit të menaxhimit të mbetjeve nga përdoruesit e këtij shërbimi, në përputhje me principin "ndotësi – paguan". Avantazhet e sistemit të

mbulimit të kostos qëndrojnë në faktin se të gjitha kategoritë e konsumatorëve të shërbimit njihen me koston e plotë të tij, janë të përfshirë në mënyrë më të drejtëpërdrejtë me problemet e cilësisë së shërbimit, vlerësojnë peshën që merr pagesa e tarifës së tyre në mbledhjen e të ardhurave si dhe mundësitë reale të bashkive për t'i ofuar konsumatorëve këtë shërbim. Hartimi i politikave të mbulimit të kostos është përgjegjësi e bashkive dhe synon të përcaktojë nivelin e rikuperimit të kostos që duhet të arrihet për një periudhë të caktuar kohore, duke përcaktuar më parë:

- Llogaritjen e kostos së plotë të shërbimit të menaxhimit të mbetjeve të ngurta bashkiake;
- Planifikimin e buxhetit të bashkisë mbi këtë kosto;
- Përcaktimin e tarifave për kategoritë e ndryshme që përfitojnë shërbimin bazuar mbi nivelin e rikuperimit të kostos të përcaktuar;
- Procedurat e zbatimit dhe monitorimit.

Konkretisht bashkia duke analizuar gjendjen e saj mund të kuptojë se në cilat nga këto opsione ajo është aktualisht dhe ku ajo kërkon të shkojë, në sajë të objektivave që ajo do të vendosë:

- Kosto të pambuluara, kur të ardhurat janë më të ulta se shpenzimet direkte operative
- Parashikon vetëm mbulimin e kostove operative direkte dhe të mirëmbajtjes (KODM)
- Parashikon vetëm mbulimin e Kostos operative të depozitimit dhe mirëmbajtjes si dhe të interesit të kredisë së marrë për të përmirësuar shërbimin
- Parashikon të mbulojë KODM si dhe pagesën e kredisë dhe të interesave të marrë
- Parashikon mbulimin e KODM, interesin e kredisë, shpenzimet për amortizimin si dhe parashikimet për investime në periudhën afatgjatë
- Parashikon mbulimin e KODM të amortizimit (kosto kapitale dhe kthimin e investimeve) si dhe parashikimin e investimeve në periudhën afatgjatë (ose kosto marxhinale në terma afatgjatë)
- Parashikon mbulimin e kostos marxhinale në terma afatgjatë plus kostot mjedisore (eksternalitetet) të shprehura mundësisht përmes taksës së asgjësimit në Lendfill.

Megjithatë për të ndërtuar një politikë të qëndrueshme dhe mbi të gjitha të zbatueshme të rikuperimit apo mbulimit të plotë të kostos, bashkia ka nevojë për një bashkëpunim me nivelin qëndror të politikë bërjes. Kështu në nivelin qëndror duhet të zhvillohen standartet e ofrimit të shërbimit për të pasur një kuptim të përbashkët për të gjitha bashkitë për nivelin e ofrimit të shërbimit. Vetëm në këtë mënyrë mund të kemi procedura të standartizuara për monitorimin e shërbimit si dhe nivele të standartizuara (klasa) të krahasueshme në ofrimin e tij. Gjithashtu duhet të hartohen guidat e reja të përgatitjes së buxhetit sipas “qëndrave të buxhetimit apo të kostos” për elemente të veçantë të shërbimit të mbetjeve (grumbullim, transport, riciklim, programe ndërgjegjësimi etj). Vetëm në këtë mënyrë bashkia do të ketë mundësi të njohë koston e plotë të shërbimit që ajo ofron.

5.8.2 Planifikimi i të ardhurave nga tarifa e pastrimit për Skenarin I & II të menaxhimit të mbetjeve

Në lidhje me planifikimin e tarifave të pastrimit me qëllim për të mbuluar koston e plotë të shërbimit të menaxhimit të mbetjeve, për bashkinë Kavajë është realizuar një ushtrim, duke supozuar që të gjitha familjet do të paguajnë tarifën dhe sa % do të mbulojnë barrën fiskale të kostos së shërbimit. Bazuar në tarifën e pastrimit që aplikon Bashkia Kavajë për tre kategoritë e familjeve sipas njësive administrative, në tabelën më poshtë jepet një vlerësim i barrës fiskale të familjeve kundrejt kostos së shërbimit sipas skenarëve:

Tabela 17 Planifikimi të ardhurave dhe mbulimi i kostos së shërbimit nga familjet për tre skenarët sipas tarifës aktuale

Gjendja ekzistuese	O&M	Kosto e plotë (O&M dhe Kosto investimesh)	Tarifa për familje (lek/vit) sipas tre zonave)	Nr. i familjeve	Të ardhurat nga familjet (100% i paguajnë)	% e mbulimit të kostos O&M nga të ardhurat e familjeve	% e mbulimit të kostos së plotë
Kosto e llogaritur nga bashkia (jo me VKM 319/2018)		254,000,000 Lekë	1,200 Lekë	11,239	47,139,027 Lekë		19%
Skenari bazë	162,462,953 Lekë	202,026,878 Lekë	600 Lekë	3,204	47,139,027 Lekë	29%	23%
Skenari 1	162,861,884 Lekë	202,709,542 Lekë	4,000 Lekë	7,932	47,139,027 Lekë	29%	23%
Skenari 2	164,012,556 Lekë	204,263,294 Lekë			47,139,027 Lekë	29%	23%

Bazuar në tarifatat aktuale të aplikuara nga Bashkia Kavajë në tre zonat e ofrimit të shërbimit – familjet aktualisht mbajnë 23% të barrës fiskale (nëse ato do të paguan të gjithë) dhe pjesën tjetër do të duhet ta mbulojnë konsumatorët e tjerë (biznese dhe institucione) për koston e plotë të skenarit bazë. Në këtë kuadër, propozohet një rritje tarife për familjet për të mundësuar mbulimin e kostos O&M deri në 52% nga kjo kategori. Propozohet që bashkia të parashikojë një rritjen e tarifës së pastrimit për të tre zonat e ofrimit të shërbimit si në tabelën më poshtë:

Tabela 18 Planifikimi të ardhurave dhe mbulimi i kostos së shërbimit nga familjet për tre skenarët sipas tarifës së re

Gjendja ekzistuese	O&M	Kosto e plotë (O&M dhe Kosto investimesh)	Tarifa për familje (lek/vit) sipas tre zonave)	Nr. i familjeve	Të ardhurat nga familjet (100% i paguajnë)	% e mbulimit të kostos O&M nga të ardhurat e familjeve	% e mbulimit të kostos së plotë
Kosto e llogaritur nga bashkia (jo me VKM 319/2018)		254,000,000 Lekë	3,500	11,239	85,407,027 Lekë		34%
Skenari bazë	162,462,953 Lekë	202,026,878 Lekë	2,000	3,204	85,407,027 Lekë	53%	42%
Skenari 1	162,861,884 Lekë	202,709,542 Lekë	5,000	7,932	85,407,027 Lekë	52%	42%
Skenari 2	164,012,556 Lekë	204,263,294 Lekë		-	85,407,027 Lekë	52%	42%

VI. PLANIFIKIMI I FUSHATAVE TË NDËRGJEGJËSIMIT DHE INFORMIMIT TË KOMUNITETIT

Për të siguruar mirëfunksionimin e sistemit të menaxhimit të mbetjeve, rritjen e efikasitetit dhe efektivitetit të shërbimeve si dhe sigurimin e pastërtisë në territorin e bashkisë, është shumë i domosdoshëm përfshirja dhe ndërgjegjësimi i komunitetit. Komuniteti jo vetëm duhet të kuptojë funksionimin e sistemit, por duhet ta mbështesë atë. **Suksesi i çdo skeme bazohet plotësisht nga mbështetja e përdoruesve. Është me rëndësi që të sigurohet zbatueshmëria e planit në 5 vjeçarin e ardhshëm, bashkia duhet të sigurojë një marrëdhënie partneriteti me komunitetin, ku ai:**

- Të ketë aksesueshmëri në shprehjen e mendimit, ankesave, sugjerimeve në lidhje me shërbimin e menaxhimit të mbetjeve (anketa të zhvilluar rregullisht nga bashkia, njoftime të rregullta në stendën e bashkisë dhe në faqet online të saja dhe rrjetet sociale)
- Të informohet rregullisht në lidhje me skemën e menaxhimit të mbetjeve që aplikohet në territorin e bashkisë
- Të mundësohet transparenca e nivelit të tarifave të pastrimit dhe sistemit të faturimit për grumbullimin e saj
- Të njihet me detyrimet fiskale për pagesën e tarifës, detyrime të tjera në lidhje me skemën e menaxhimit dhe detyrimin për mbajtjen pastër të territorit të bashkisë

Konsumatorët si familjet, bizneset apo institucionet, në sajë të një fushatë të fortë ndërgjegjësimi mund të ndikojnë në përmirësimin e sistemit të mbledhjes, duke zbatuar kërkesat të hedhjes së mbetjeve në vendet e caktuara. Ndërgjegjësimi publik ndaj çështjeve të mbetjeve, pastërtisë së territorit dhe plotësimin e detyrimeve fiskale, konsiderohet si një prioritet dhe objektivi primar krahas objektivave të tjerë që lidhen me infrastrukturën apo me depozitimin e sigurt të mbetjeve. Ka disa mënyra për të rritur ndërgjegjësimin publik për çështjet e mbetjeve dhe për të dhënë informacion se si mund të trajtohen ato, me një kosto relativisht të ulët, por mjaft efektiv për arritjen e objektivit. Kjo mund të arrihet duke hartuar një plan ndërgjegjësimi i cili do të mundësojë:

- Ofrimin e një informacioni të përgjithshëm dhe të veçantë për komunitetin në lidhje me nismat vendore të mbledhjes, riciklimit të mbetjeve, pastërtisë së bashkisë dhe koston e shërbimit të menaxhimit të mbetjeve;
- Transparenca me komunitetin në lidhje me sistemin e faturimit dhe nivelin e tarifave të pastrimit;
- Ndërgjegjësimin e komunitetit për detyrimet ligjore për pagesën e tarifës së pastrimit, rregullat dhe detyrimet vendore;
- Nxitjen e qëndrimit miqësor ndaj mjedisit.

Metoda për komunikim dhe informim

Metodat më të përdorura të komunikimit të informacionit janë broshurat, artikujt në gazeta, njoftimet, dhe reklamat në TV dhe radio lokale, dhe fletëpalosje që shpërndahen në shkolla. Një zhvillim të lartë sot në vend ka edhe teknologjia e informacionit si edhe aksesin në internet. Kjo teknologji si edhe tërheqja pas rrjeteve sociale të komunitetit (kryesisht atij në moshë të re) mund të jetë një mundësi e mirë për komunikimin dhe informimin e publikut për shkak edhe të koston të ulët si edhe shpejtësisë që ofron. Gjithashtu mund të shfrytëzohen dhe evente të karaktereve të ndryshme (festa, tubime, koncerte), ku ka grumbullime të mëdha njerëzish dhe ku informi dhe komunikimi me publikun bëhet më i lehtë.

Në programet e informimit të komunitetit për sistemin e menaxhimit të mbetjeve që po aplikohet në zonën e tyre metoda më e mirë është ajo “derë më derë”. Kjo metodë fton konsumatorët në njohjen e sistemit të grumbullimit të mbetjeve që aplikohet, në nismat e riciklimit dhe kompostimit, për të përmirësuar qëndrimin e tyre ndaj ndarjes së mbetjeve në burim, për të zbatuar rregullat dhe respektuar oraret si dhe informimi për nivelin e tarifës së pastrimit, sistemit të faturimit të përcaktuar dhe detyrimin për pagesën e tarifës.

Banorëve dhe bizneseve iu shpërndahen fletë informative për çështje të ndryshme që lidhen me sistemin menaxhimit të mbetjeve në zonën e tyre, duke filluar që nga frekuenca e shërbimit, niveli i tarifave, sistemi i faturimit për pagesën e tarifës apo llojet e mbetjeve që duhet të ndahen në burim, në varësi të skemës së grumbullimit që janë duke aplikuar.

Përdorimi i mjeteve teknologjike që shërbejnë për grumbullimin dhe transportin e mbetjeve apo kontenierët për informim: Tek të gjithë makinat dhe nëse është e mundur tek kontenierët e mbetjeve duhet të shkruhet qartë dhe lehtësisht e lexueshme (me germa të paktën 10 cm të mëdha) një slogan domethënës për të mbajtur pastër zonën, numrin e telefonit të ofruesit të shërbimit si dhe numrin e telefonit falas që caktohet nga autoritetet vendore, sipas një formati të miratuar paraprakisht.

Marrja e opinionëve të qytetarëve

Një tjetër çështje e rëndësishme është krijimi i mekanizmave për marrjen e mendimeve dhe reagimit të qytetarëve: si mund të ftohet publiku t'i japë bashkisë mendime apo opinionë ose komente për shërbimin e mbetjeve?

Dy metodat kryesore për të marrë mendimin e komunitetit janë:

- Mundësia e komunitetit për t'u ankuar: Bashkia apo operatori i shërbimit duhet të ketë zyrën e kontaktit/informacioni për të marrë ankesat. Numri i ankesave dhe zgjidhja e tyre është një nga parametrat e matjes së performancës së institucionit lidhur me menaxhimin e mbetjeve.
- Vlerësimi i kërkesës dhe sondazhi/studimi i "vullnetit për të paguar": Për të vlerësuar kërkesën, vullnetin dhe mundësinë për të paguar, del nevoja për të komunikuar me përfituesit e mundshëm të shërbimit lidhur me alternativat e shërbimit, kostot, buxhetin dhe tarifën. Për secilën zonë të komunitetit apo zonë për t'u përfshirë në sondazh, mostra që duhet të realizohet është midis 100 dhe 200 të intervistuar. Kjo praktikë duhet të kryhet në periodikisht nga bashkia, ose sa herë ajo e shikon të arsyeshme për të marrë opinionin e publikut në lidhje me vlerësimin e performancës të shërbimit.

VII. RISHIKIMI I PLANIT

Ndjekja e zbatimit të planit duhet të jetë një proces i vazhdueshëm me vlerësime periodike (çdo 5 vjet) ose më shpesh nëse është e nevojshme për vlerësimin dhe rishikimin e objektivave dhe masave. Monitorimi dhe vlerësimi mund të funksionojë si një bazë për rishikimin e planit.

Çështje të rëndësishme për t'u marrë në konsideratë kur të analizohet ky plan janë sigurisht vlerësimi nëse objektivat janë përmbushur, nëse masat e parashikuara kanë qenë efektive apo jo. Një plan duhet të rishikohet gjithashtu, kur politika kombëtare e mbetjeve rekomandon apo detyron ndryshime thelbësore në mënyrën e menaxhimit të mbetjeve apo vendos objektiva të ndryshëm në funksion të obligimeve ndërkombëtare. Në këto raste, plani duhet të përballet me ndryshime të thella ose mund të jetë i nevojshëm hartimi i një plani të ri.

Përgjatë zbatimit të planit, duhen analizuar në mënyrë të vazhdueshme faktorët kryesorë që impaktojnë në parashikimet dhe objektivat e vëna në plan, si zhvillimi i popullsisë, ndryshimet lidhur me konsumin dhe llojin e mbetjeve të gjeneruara nga industrinë apo ekonominë shtëpiake. Gjithashtu analizimi i këtyre faktorëve shërben për të vlerësuar programet dhe projektet në proces apo që priten të fillojnë.

7.1 Monitorimi i planit

Ky plan duhet të parashikojë hapat në vazhdim, indikatorët dhe mjetet për të vlerësuar punën e bërë, për të verifikuar nëse objektivat janë përmbushur dhe të raportojnë tek vendimmarrësit. Qëllimi është që të sigurojë që autoriteteve përgjegjëse u është dhënë mundësia për të ndjekur zhvillimin dhe zbatimin e planit dhe të vendosin mbi masat shtesë, nëse është e nevojshme. Studimi bazë, i kryer për

PLANI LOKAL I MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE TË NGURTA URBANE TË BASHKISË KAVAJË 2020-2025

qëllim të këtij plani, do të shërbejë si një status bazë mbi të cilën do të vlerësohen arritja e objektivave dhe targeteve dhe mbi të cilin do të maten ndryshimi i indikatorëve të performancës së planit.

Monitorimi i planit duhet të jetë një proces i vazhdueshëm me vlerësime periodike dhe, nëse është e nevojshme mund të kërkojë rishikimin e objektivave dhe masave të planit. Monitorimi i planit do të shërbejë për:

- Për të dhënë informacion të vazhdueshëm tek bashkëpunëtorët dhe grupet e interesit, mbi statusin e zbatimit të planit;
- Për të analizuar statusin dhe për të vlerësuar efektivitetin e skemave të zbatuara;
- Për të përshtatur, modifikuar ose forcuar skemat apo programet në proces, ose për të krijuar të reja më të përshtatshme apo të efektshme;
- Për të mësuar, përditësuar dhe shpërndarë informacion dhe njohuri.

Procesi i monitorimit dhe vlerësimit të shërbimit

Bashkia duhet të ndjekë këto hapa në kryerjen e procesit të monitorimit dhe të vlerësimit të planit, si më poshtë:

- Rishikimi i situatës: Rishikimi i objektivave dhe synimeve, kontrolli nëse ato i përshtaten kontekstit real dhe vlerësimi i tyre me anë të indikatorëve
- Mbledhja e evidencave sasiore dhe cilësore që lidhen me mbetjet
- Analizimi i evidencave: Analizimi i të dhënave për të matur progresin, krahasimi i rezultateve me objektivat dhe synimet, kontrolli nëse objektivat janë arritur në një afat kohor të dëshiruar;
- Dokumentimi i konkluzioneve
- Ndarja dhe diskutimi i konkluzioneve: Gjetjet duhet të ndahen me palët e interesuara dhe domosdoshmërisht me vendimmarrësit.

Kryetari i bashkisë duhet të ngarkojë një grup pune përgjegjës apo zyrtarë të caktuar, brenda stafit të bashkisë, me përgjegjësinë e monitorimit dhe vlerësimit të planit.

- Grupi i punës duhet të përfshijë zyrtarë të administrimit të mbetjeve, administrimi financiar, struktura të mjedisit dhe kontrollit të territorit dhe konsulentëve të jashtë.
- Grupi i punës duhet të evidentojë të gjitha PGM në të gjithë territorin e bashkisë dhe duhet t'i hedhë në hartë.
- Grupi i punës duhet të njihet me qëllimin e zhvillimit të sistemeve të monitorimit të shërbimit, pavarësisht nëse shërbimi ofrohet nga bashkia apo nga privati, ku monitorimi shërben:
 - Për të matur progresin e çdo operacioni më vete në menaxhimin e mbetjeve kundrejt objektivave dhe targeteve të dakortësuara. Në këtë mënyrë bashkia do ta dijë paraprakisht në qoftë se objektivat e shërbimit të MM kanë mundësi që të plotësohen
 - Për të matur efektivitetin e paisjeve dhe stafit të përdorur në çdo operacion të menaxhimit të mbetjeve
 - Për të hartuar dhe adresuar masa korrektuese dhe rregullatore për të përmirësuar shërbimin bazuar mbi informacionin e mbledhur përmes monitorimit
 - Për të vlerësuar shpenzimet dhe për të kontrolluar kostot e çdo operacioni në menaxhimin e mbetjeve, për t'u siguruar që buxheti ekzistues është i shpërndarë në mënyrën e duhur dhe është i mjaftueshëm për të mbuluar kostot
 - Për të vlerësuar sjelljen e përdoruesve si dhe për të matur kënaqësinë e konsumatorit për të parë dhe vlerësuar sesi këto parametra ndikojnë në performancën e shërbimit
 - Për të planifikuar më mirë shërbimin e menaxhimit të mbetjeve në të ardhmen dhe për të vlerësuar mundësinë dhe potencialet e zgjerimit dhe riplanifikimit të shërbimit.

Grupi i punës në Bashki mund të zgjedhë që të identifikojë aktorët të cilët duhet të jenë të përfshirë në procesin e monitorimit të shërbimit të menaxhimit të mbetjeve siç paraqitet në skemat më poshtë:

PLANI LOKAL I MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE TË NGURTA URBANE TË BASHKISË KAVAJË
2020-2025

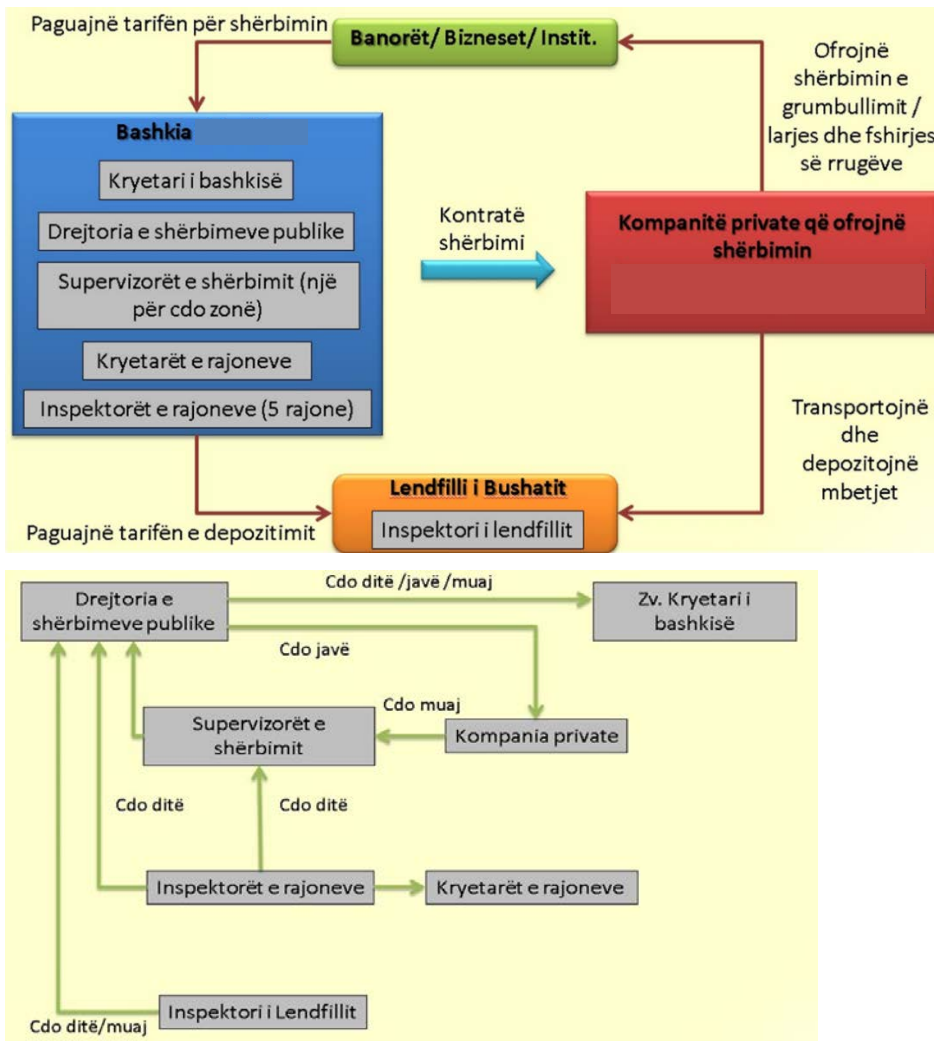

Figura 8 Aktorët që mund të përfshihen në operacionet e monitorimit të shërbimit

[Burimi: zhvilluar nga autori]

Ndërkohë për të gjitha njësitë vendore, pas evedentimit të PGM në terren, grupi i punës mund të hartojë modele të raporteve ditore në lidhje me gjendjen e PGM në të gjithë territorin tyre. Këto raporte duhet të plotësohen nga supervzori përpara se të raportohen në Drejtorinë e Shërbimeve Publike në Bashki:

Tabela 19 Model të raportimi ditor për gjendjen e PGM

**PLANI LOKAL I MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE TË NGURTA URBANE TË BASHKISË KAVAJË
2020-2025**

Grumbullimi i mbetjeve dhe transport										Koha e shërbimit	
Raport ditor	Zona	Rajoni	Emri i supervisorit			Data	Ora				
Emri i rrugës/fshati	Koha e monitorimit	PGM	Nr. i kontenierëve	Frekuenca e grumbullimit	Nr. i kontenierëve të grumbulluar	Data e larjes	Nr. i kontenierëve të larë apo jo	Nr. i kontenierëve të dëmtuar	Shënime		
1		1	2	2 ditë/javë							
		2	1								
		3	5								
		4	1								
		5	4								
		6	2								
		7	2								
		8	1								
2		9	2	2 ditë/javë							
		10	1								
		11	1								
		12	2								
		13	2								
3		14	3	2 ditë/javë							
		15	2								
		16	1								
4		17	2	2 ditë/javë							
		18	1								
		19	1								
		20	2								
		21	1								
		22	1								
		23	1								
5		24	1	2 ditë/javë							
		25	1								
		26	2								
		27	1								
		28	1								
		29	1								

VIII. KUADRI LIGJOR DHE INSTITUCIONAL

8.1 Rregullorja vendore

Bashkia Kavajë duhet të përgatisë dhe miratojë rregulloren lokale për administrimin e shërbimit të mbetjeve, ku të përcaktohet qartë roli dhe përgjegjësia e prodhuesve dhe operatorëve të mbetjeve, me qëllim administrimin e suksesshëm të tyre brenda territorit të saj administrativ. Kjo rregullore duhet të përcaktojë rregullat dhe procedurat për administrimin vendor të mbetjeve, procedurat për trajtimin e ankesave të qytetarëve si dhe gamën e sanksioneve për mosrespektim të rregullave.

Më konkretisht kjo rregullore duhet të përfshijë:

- Standardet lokale të punës dhe cilësisë, metodologjitë dhe teknologjitë, rregullat e sigurisë dhe të shëndetit për shërbimet e pastrimit dhe të administrimit të mbetjeve;
- Rregullat dhe detyrimet e prodhuesve të mbetjeve;
- Sanksione në raste të dëmtimit të kontenierëve, të ndryshimit të funksionit apo vendodhjes së PGM apo kontenierëve;
- Marrjen e masave parandaluese për mos-djegjen e mbetjeve në kazanë, për moshedhjen e mbetjeve në rrymat ujore dhe kanalizimet, apo në vende të tjera nga ato të miratuara nga bashkia;
- Marrjen e masave parandaluese për mos-hedhjen e mbetjeve voluminoze dhe atyre të rrezikshme, mos-depozitimim e kafshëve të ngordhura dhe mbetjeve të rrezikshme;
- Shmangien e parkimit të automjeteve përballë apo pranë pikave të caktuara të grumbullimit të mbetjeve;
- Marrjen e masave për pastrimin nga ana e pronarëve të hapësirave rreth dyqaneve dhe pikave ambulatorie të shitjes;

- h. Marrjen e masave për sigurimin e një pastertie të pranueshme, duke dezinfektuar kontenierët dhe koshat rrugorë të depozitimit të mbetjeve;
- i. Mbajtja e uniformave gjatë proceseve të punës nga punonjësit e pastrimit;
- j. Përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të administruesve të mbetjeve (operatorët e mbetjeve, industria e mbetjeve)
 - Veprimet të kryhen vetëm nga kontraktorë të licencuar;
 - Procedurat administrative për dhënien dhe heqjen e licencave;
 - Pagesa e tarifave dhe taksave të vendosura nga autoriteti vendor;
 - Përdorimi i makinerive dhe kontenierëve të përshtatshëm;
 - Përdorim i vendeve të licensuara të depozitimit;
 - Regjistrimi i konsumatorëve që përfitojnë shërbim e pastrimi;
 - Mbajtja e të dhënave historike për mbetjet;
 - Parandalimi i problemeve për shëndetin publik.

8.2 Zbatimi dhe sanksionet

Rregullorja vendore e administrimit të mbetjeve duhet të përcaktojë një sërë gjobash dhe sanksionet që duhet të caktohen dhe miratohen nga Këshilli Bashkiak. Niveli i gjobave dhe sanksioneve duhet të bazohen në shërbimin e ofruar dhe në parimin “ndotësi paguan”, ku shkelësi duhet të ndëshkohet me qëllim që të merren parasysh kostot e pastrimit apo mbledhjes së mbetjeve, kostot mjedisore dhe për më tepër të krijohet një sistem i drejtë për shkurajimin dhe parandalimin e ndotësve. Gjobat lokale duhet të vendosen nga inspektorët bashkiakë që janë nën juridiksionin e bashkisë. Përgjegjësia kryesore e këtyre inspektorëve është të vendosin sanksione për personat fizikë apo juridikë që shkelin kushtet ligjore në lidhje me mbledhjen, largimin dhe transportin e mbetjeve.

8.3 Pjesëmarrja e sektorit privat

Ekzistojnë një sërë përfitimesh dhe avantazhesh lidhur me përfshirjen e sektorit privat në sektorin e menaxhimit të mbetjeve:

- Sektori privat zotëron një ekspertizë më të mirë teknike dhe akses më të madh ndaj kapitaleve financiare sesa sektori publik;
- Skemat e minimizimit të mbetjeve që kërkojnë financime në teknologji (makineri dhe kontenierë) mund të jenë shumë të përshatshme për një bashkpunim PPP;
- Administrata e sektorit privat është më efektive se ajo e sektorit publik;
- Aty ku sektori privat mund të realizojë shërbimet me standarde të njëjta apo më të mira dhe me kosto më të ulët për njësi, dhënia me kontratë e shërbimeve është një mundësi mjaft e mirë për të përmirësuar performancën e përgjithshme të shërbimeve të bashkisë;
- Dukë qënë që është i orientuar drejt fitimit, sektori privat ofron kontroll më të mirë të standardeve operative dhe teknike, etj.

Kontraktimi i shërbimeve të largimit të mbetjeve voluminoze, mbetjeve të riciklueshme apo dhënia me koncension e impianteve apo aktiviteteve për trajtimin mbetjeve (përfshirë edhe Stacionin e Transferimit të Mbetjeve), duhet të shihet si një mundësi për të tërhequr investime nga sektori privat në infrastrukturën e mbetjeve. Përfshirja e sektorit privat me anë të koncesionit apo partneritetit publik-privat duhet të nxitet si një mekanizëm për të ofruar një zgjidhje më të mirë ekonomike dhe që mund të jetë e pranueshme nga pikëpamja mjedisore.

8.4 Mbështetja politike

Menaxhimi i mbetjeve dhe pastërtia e qytetit duhet të konsiderohen të një rëndësie të veçantë për qytetin dhe banorët e tij dhe do të kërkojë një mbështetje dhe inkurajim të fortë nga Këshilli Bashkiak për të arritur objektivat e tij. Në këtë kuadër, nga njëra anë Këshilli Bashkiak duhet të shikojë me prioritet

PLANI LOKAL I MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE TË NGURTA URBANE TË BASHKISË KAVAJË 2020-2025

mbështetjen e projekteve, iniciativave lokale për modernizimin e këtij sektori, përmirësimin e buxhetit, investimet dhe përmirësimin e paketës fiskale, dhe nga ana tjetër bashkia duhet të sigurojë transparencën maksimale ndaj këshillit dhe publikut për të gjitha veprimet që ajo ndërmerr. Kjo marrëdhënie reciproke do të mundësojë paanësinë politike për çështjet që lidhen me mjedisin dhe pastërtinë e qytetit. Mbetet detyrë e stafit të Bashkisë që këtë çështje t'ia argumentojë dhe adresojë në mënyrë sa më profesionale Këshillit Bashkiak me qëllim marrjen e dakordësisë në miratimin e planit lokal të menaxhimit të mbetjeve si dhe buxhetin përkatës për zbatimin e tij.

IX. PLAN VEPRIMI

9.1 Komponenti: Kuadri ligjor dhe institucional

1	Objektivi Strategjik		Veprimet e detajuara	Roli drejtues dhe Partnerët e tjerë	Afatet kohore
1.1	Përgatitja e kuadrit ligjor dhe rregullator lokal të menaxhimit të mbetjeve në përputhje me kërkesat në nivel kombëtar	1.1.1	Miratimi i Planit Lokal të Manaxhimit të Integruar të Mbetjeve Ngurta Bashkiake	Bashkia Kavajë ; Këshilli Bashkiak	2025-2026
		1.1.2	Hartimi i Rregullores Lokale të Manaxhimit të Mbetjeve duke përfshirë sanksione dhe penalitetet përkatëse për çështjet e mbetjeve	Bashkia Kavajë (Përgjegjësi i Shërbimeve, Dep. Juridik) Konsulentët të jashtëm & Ekspertë; Këshilli Bashkiak	2025-2026
		1.1.3	Aplikimi i instrumentave të komunikimit dhe informimit të komunitetit rreth rregullave dhe penalteteve	Bashkia Kavajë , (Përgjegjësi i Shërbimeve), Vullnetarët, OJQ, përfaqësues të komunitetit	2025-2027
1.2	Parandalimi i ndotjes nga gjenerimi dhe depozitimi pa kriter i mbetjeve të rrezikshme (si dhe spitalore) apo mbetjeve inerte dhe ndërtimore në zbatim të legjislationit shqiptar	1.2.1	Informimi i komunitetit për të diferencuar mbetjet e rrezikshme nga mbetjet urbane si dhe detyrimet e tjera të prodhuesit të mbetjeve	Bashkia Kavajë , (Administratorët e NJA, Përgjegjësi i Shërbimeve), Shkollat, Donatorët dhe organizatat - joqeveritare	2025-2027
		1.2.2	Inspektimi dhe kontrolli i ndotjes urbane nga materialet inerte dhe ndërtimore, skeletet e makinave, etj, që nga gjenerimi, transporti deri depozitimin e tyre	Bashkia Kavajë , (Administratorët e NJA, Përgjegjësi i Shërbimeve & inspektorët bashkiakë); Kompanitë e ndërtimit	2025-2027
		1.2.3	Projektim dhe ndërtim ose miratim të një venddepozitimi të përkohshëm për mbetjet ndërtimore dhe mbetje të tjera vëllimore brenda standarteve kombëtare	Bashkia Kavajë , (Administratorët e NJA, Përgjegjësi i Shërbimeve); Këshilli i Bashkiak	2025-2027
		1.2.4	Hartimi i një rregullore për operimin e venddepozitimit për mbetjet ndërtimore dhe mbetje të tjera vëllimore. Përcaktimi i sanksioneve kundrejt gjeneruesve të mbetjeve në rast të mos menaxhimit të duhur të këtyre mbetjeve që ata gjenerojnë	Bashkia Kavajë , (Administratorët e NJA, Përgjegjësi i Shërbimeve); Këshilli i Bashkiak	2025-2027
		1.2.5	Monitorimi i rregullt i operimit të venddepozitimit të mbetjeve ndërtimore dhe vëllimore, si dhe monitorimi i prodhuesve të tyre në lidhje procedurën që ata ndjekin kur gjenerojnë këto lloj mbetjesh.	Bashkia Kavajë , (Administratorët e NJA, Përgjegjësi i Shërbimeve, Përgjegjësi i venddepozitimit të mbetjeve ndërtimore dhe voluminoze)	2025-2027

9.2 Komponenti: Grumbullimi dhe Transportimi i Mbetjeve dhe Pastrimi i Rrugëve

2	Objektivi Strategjik		Veprimet e detajuara	Roli drejtues dhe Partnerët e tjerë	Afatet kohore
2.1	Përmirësimi i shërbimeve të mbetjeve në Bashkinë Kavajë.	2.1.1	Riorganizimi i zonave të shërbimit të mbetjeve (uraben dhe rurale)	Bashkia Kavajë , (Kryetari, z. Kryetari Drejtor i shërbimeve, Përgjegjësi i shërbimit të mbetjeve)	2025-2026
		2.1.2	Shtirja e shërbimit në zonat rurale semi uraben si dhe në zonat rurale shumë të largëta	Bashkia Kavajë , (Administratorët e NJA; Përgjegjësi i Shërbimeve &	2025-2026

**PLANI LOKAL I MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE TË NGURTA URBANE TË BASHKISË KAVAJË
2020-2025**

Ofrimi i shërbimeve eficiente dhe cilësore			inspektorët bashkiakë, zyra juridike dhe financave)	
	2.1.3	Monitorimi i rregullt i shërbimit të grumbullimit dhe transportit të mbetjeve në zonën urbane dhe në zonat rurale. Përgatitja e raporteve ditore/javore dhe mujore të gjendjes së PGM për të gjitha NJA	Bashkia Kavajë , (Administratorët e NJA; Përgjegjësi i Shërbimeve & inspektorët bashkiakë	2025-2028
	2.1.4	Prezantimi i skemave të ndarjes në burim në rrugët kryesore të qytetit (mbetje të njoma dhe të thata)	Bashkia Kavajë , (Administratorët e NJA; Përgjegjësi i Shërbimeve & inspektorët bashkiakë, kompanitë private)	2026-2029
	2.1.5	Aplikimi i infrastrukturës të përshtatshme për grumbullimin e ndarë të mbetjeve të riciklueshme. Investim në kontenierë dhe mjete teknologjike të posaçme për grumbullimin e këtyre mbetjeve	Bashkia Kavajë , (Administratorët e NJA; Përgjegjësi i Shërbimeve & inspektorët bashkiakë, zyra juridike dhe e financave, kompanitë private)	2026-2029
	2.1.6	Prezantimi i skemave të kompostimit të mbetjeve të biodegradueshme në NJA	Bashkia Kavajë, (Administratorët e NJA; Përgjegjësi i Shërbimeve & inspektorët bashkiakë, kompanitë private)	2026-2029
	2.1.7	Aplikimi i infrastrukturës të përshtatshme për grumbullimin e ndarë të mbetjeve të biodegradueshme. Investim në kontenierë dhe mjete teknologjike të posaçme për grumbullimin e këtyre mbetjeve;	Bashkia Kavajë, (Administratorët e NJA; Përgjegjësi i Shërbimeve & inspektorët bashkiakë, zyra juridike dhe e financave)	2026-2029
	2.1.8	Me anë të mjeteve të informimit dhe komunikimit të bëhen transparent për publikun kostot e shërbimeve të pastrimit, detyrimet, ndalimet, rregullat si dhe një informacion specifik rreth shërbimeve, orareve, iniciativave innovative në lidhje me ndarjen në burim si pjesë e zbatimit të praktikave të ekonomisë qarkulluese	Bashkia Kavajë, (Administratorët e NJA; Përgjegjësi i Shërbimeve & inspektorët bashkiakë, OJF, ekspertë të jashtëm).	2026-2029

9.3 Komponenti: Ndarja dhe Riciklimi i mbetjeve

3	Objektivi Strategjik		Veprimet e detajuara	Roli drejtues dhe Partnerët e tjerë	Afatet kohore
3.1	Promovimi i ndarjes dhe minimizimit të mbetjeve në burim si dhe në të gjitha stadet e gjenerimit të tyre duke aplikuar instrumenta Progresi drejt objektivave kombëtarë	3.1.1	Mobilizimi i përfshirjes së komunitetit në skemat pilot për ndarjen në burim të mbetjeve apo grumbullimit të veçantë të plastikës, bërja e anketimeve paraprake për vlerësimin e vullnetit për t'u përfshirë para se të përzgjidhen zonat e dëshiruara	Bashkia Kavajë , OJF, Komuniteti, vullnetarë,	2026-2029
3.1.2		Hartimi i një plani-pune specifik për zbatimin e skemave të ndarjes së mbetjeve apo grumbullimit të veçantë të plastikës, i cili duhet të koordinohet më sistemin ekzistues të grumbullimit të mbetjeve të tjera urbane	Bashkia Kavajë , (Përgjegjësi i shërbimeve, ekspertë të jashtëm	2026-2029	

**PLANI LOKAL I MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE TË NGURTA URBANE TË BASHKISË KAVAJË
2020-2025**

	për minimimin e mbetjeve në nivel lokal.	3.1.3	Krijimi dhe zbatimi i skemave pilot të ndarjes në burim të rekomanduara në skenarët e planit	Bashkia Kavajë, Ekspertë & Konsulentë të jashtëm; biznese të riciklimit, Komuniteti	2026-2029
		3.1.4	Organizimi i takimeve në komunitet dhe me biznese, para dhe gjatë fillimit të skemave pilot për të mbështetur përpjekjet/programet e ndërgjegjësimit dhe edukimit për rritur cilësinë dhe nivelin e përfshirjes së komunitetit;	Bashkia Kavajë, Ekspertë & Konsulentë të jashtëm; biznese të riciklimit, Komuniteti	2026-2029
		3.1.5	Organizimi i takimeve me grupet e interesit për të mbështetur skemat e ndarjes në burim apo grumbullimin e veçantë të paketimeve të plastikës	Bashkia Kavajë, Ekspertë & Konsulentë të jashtëm; biznese të riciklimit	2026-2029
		3.1.6	Monitorimi i zbatimit të skemave të ndarjes së mbetjeve, riciklimit dhe kompostimit: efektivitetit dhe cilësisë së funksionimit ashtu dhe sasisë së mbetjeve që ndahet dhe përpunohet; Mbajtja e një regjistri javor për këto të dhëna dhe relatimi çdo muaj pranë grupit mbikqyrës në bashki	Bashkia Kavajë, Ekspertë & Konsulentë të jashtëm; biznese të riciklimit	2026-2029
3.2	Stimulimi dhe mbështetja e sektorit privat lidhur me aktivitetet e riciklimit dhe kompostimit	3.2.1	Inkurajimi i shtrirjes së skemave të riciklimit në zonat urbane dhe kompostimit në zonat rurale përmes bashkë-financimit me bizneset e riciklimit dhe komunitetin	Bashkia Kavajë, Ekspertë & Konsulentë të jashtëm; biznese të riciklimit në rajon	2026-2029
		3.2.2	Promovimi dhe zhvillimi i tregjeve lokale për materialet e riciklueshme.	Bashkia Kavajë, Ekspertë të jashtëm; biznese të riciklimit në rajon	2026-2029
9.4 Komponenti: Aspektet Financiare					
4	Objektivi Strategjik	Veprimet e detajuara		Roli drejtues dhe Partnerët e tjerë	Afatet kohore
4.1	Forcimi i kuadrit financiar të manaxhimit të mbetjeve, marrvëshjeve dhe kontratave; Krijimi një sistemi financiar të përmirësuar (lidhur me buxhetin,	4.1.1	Llogaritja e Kostos vjetore dhe e tarifave të pastrimit sipas VKM 319/2018 "Për miratimin e masave për kostot e menaxhimit të integruar të mbetjeve"	Bashkia Kavajë (Përgje. Shërbimesh, dhe Dep. për Manaxhimin dhe Hartimin e Programeve Financiare-DMHPF)	2025 - 2030
		4.1.2	Rritje progresive e buxhetit vjetor operacional+mirëmbajtjes drejt mbulimit total të kostove operacionale dhe kostos kapitale	Bashkia Kavajë (Përgj Shërbimesh, Zyra e buxhetit dhe financës), Këshilli Bashkiak	2025 - 2030
		4.1.3	Kompesime financiare për konsumatorët me pamundësi për të paguar (me asistencë sociale apo me të ardhurave të ulëta) dhe jo për grumbullim inefficent të tarifave	Bashkia Kavajë (Përgj Shërbimesh, dhe Dep. DMHPF), Këshilli Bashkiak	2025 - 2030
		4.1.4	Hartimi i projekteve konkrete dhe të kërkohet mbështetje financiare për investimet e mëdha nga fondet e qeverisë, donatorë, hua nga institucione financiare apo banka	Bashkia Kavajë, Këshilli Bashkiak	2025-2029
		4.1.5	Rifreskimi i bazës së të dhënave të konsumatorëve duke synuar rritjen e numrit të tarifë paguesve drejt mbulimit total	Bashkia Kavajë (Policia Urbane, Përgj. Shërbimesh, Zyra taksave dhe tarifave), Këshilli Bashkiak	2025-2027

**PLANI LOKAL I MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE TË NGURTA URBANE TË BASHKISË KAVAJË
2020-2025**

investimet e nevojshme)	4.1.6	Aplikimi i stimujve financiarë për aplikimin e skemave të ndarjes në burim, kompostimit apo skemave për grumbullimin e veçantë të plastikës	Bashkia Kavajë (Përgjegj. Shërbimesh, Zyra e Taksave dhe tarifave), Këshilli Bashkiak	2026-2028	
	4.1.7	Kryerja e studimeve periodike (vjetore) mbi "Dëshirën për të paguar" dhe "Mundësinë për të paguar" nga qytetarët	Bashkia Kavajë (Përgj. Shërbimeve), OJQ-të, Vullnetarë	2025-2028	
	4.1.8	Rishikimi i strategjisë së mbulimit të kostove dhe nivelit të tarifave, bazuar në analizën e zhvilluar në plan dhe marrja në konsideratë e performancës së grumbullimit, studimin e dëshirës për të paguar, kostove dhe objektivave si dhe indikatorët financiar të përcaktuar në këtë plan	Bashkia Kavajë (Zyra e taksave dhe tarifave, Përgjegjësi i shërbimeve)	2025-2027	
	4.1.9	Transparenca dhe komunikimi: Procesi i caktimit të tarifave duhet të jetë transparent dhe duhet t'i komunikohet siç duhet të gjitha palëve të përfshira: duke përdorur metodat e komunikimit në masë si dhe atë "derë më derë".	Bashkia Kavajë (Zyra e Taksave dhe Tarifave, Përgj. Shërbimeve), OJQ-të, Vullnetarë, OJQ	2025 - 2030	
9.5 Komponenti: Ndërgjegjësimi Publik dhe Edukimi					
5	Objektivi Strategjik	Veprimet e detajuara	Roli drejtues dhe Partnerët e tjerë	Afatet kohore	
5.1	Sensibilizimi i komunitetit dhe bizneseve për t'u berë pjesë e iniciativave të bashkisë për mbajtjen pastër të territorit, pagimin e tarifës së pastrimit, si dhe për aplikimin e skemave inovative për minimizimin e mbetjeve (ndarje në burim apo grumbullimin e veçantë	5.1.1	Ofrimi i vazhdueshëm i informacioneve të përgjithshme për publikun dhe bizneset; broshura informative, buletinë, postera, rrjete sociale, etj	Bashkia Kavajë; Konsulentë & Ekspertë të jashtëm të komunitetit, Bizneset e riciklimit, OJQ-të.	2025-2028
		5.1.2	Ofrimi i informacioneve specifik për grupet e interesit (konsumatorët në zonat pilot)	Bashkia Kavajë; Konsulentë & Ekspertë të jashtëm të komunitetit, Bizneset e riciklimit, OJQ-të.	2025-2028
		5.1.3	Lançimi i nismave të reja (grumbullimi individual i mbetjeve, riciklimi dhe kompostimi, grumbullimi i plastikës) duke përdorur promovimin në TV, radio lokale dhe gazeta	Bashkia Kavajë; Bizneset e riciklimit, OJQ-të.	2025-2028
		5.1.4	Krijimi i grupeve në komunitet për promovimin e edukimit dhe ndërgjegjësimin në zonat pilot dhe konsumatorët pilot	Bashkia Kavajë; Konsulentë & Ekspertë të jashtëm të komunitetit, Bizneset e riciklimit, OJQ-të.	2025-2028
		5.1.5	Hartimi dhe shpërndarja e paketave të informacionit sipas grupeve të interesit (qytetarët, bizneset, shkollat, industria)	Bashkia Kavajë; Komuniteti, Bizneset e riciklimit, OJQ-të, Donatorë	2025-2028
		5.1.6	Përdorimi i mjeteve teknologjike, afishime në kontenierë dhe mjete teknologjike për të ofruar informacion të përgjithshëm për fushatat inovative për aplikimin e principeve të ekonomisë qarkulluese (slogan, numrat e kontaktit, grafikët e shërbimit)	Bashkia Kavajë;	2025 - 2030
		5.1.7	Realizimi i fushatës "derë më derë" për të përfshirë popullatën dhe bizneset në mënyrë eficiente mbi aktivitetet e riciklimit, ndarjes në burim, grumbullimit të veçantë të plastikës dhe pagesës së tarifës së pastrimit	Bashkia Kavajë; Bizneset e riciklimit, Vullnetarë, OJQ-të,	2025 - 2030

**PLANI LOKAL I MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE TË NGURTA URBANE TË BASHKISË KAVAJË
2020-2025**

		<p>5.1.8 Hartimi dhe shpërndarja e udhëzuesve dhe ilustrimeve për aplikimin e principeve të ekonomisë qarkulluese në sektorin e menaxhimit të mbetjeve në nivelin lokal, duke promovuar instrumenta që nxisin ndarjen në burim, grumbullimin e veçantë të pastikës, për të vijuar më tej me praktikatat e riciklimit dhe kompostimin, për shkollat, bizneset, banorët.</p>	<p>Bashkia Kavajë; Konsulentë & Ekspertë të jashtëm të komunitetit, Bizneset e riciklimit, OJQ-të.</p>	<p>2025 - 2030</p>
--	--	--	---	--------------------